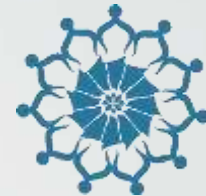

شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

پایش ملی محیط کسب و کار ایران با تمرکز بر استان مرکزی – بهار ۱۴۰۲

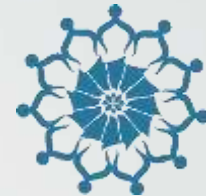
تهیه و تنظیم: دبیرخانه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

شهریور ۱۴۰۲

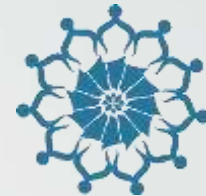

مقدمه:

- محیط کسب و کار به مجموعه عواملی گفته می شود که بر عملکرد یا اداره بنگاه های اقتصادی موثر هستند اما تقریباً خارج از کنترل مدیران بنگاه ها قرار دارند.
- امروزه، بهبود محیط کسب و کار یکی از مهمترین راهبردهای توسعه اقتصادی در هر کشور به شمار می رود و علاوه بر آن هر چه محیط کسب و کار در یک کشور شرایط بهتری داشته باشد، بهره برداری از فرصت های کارآفرینی بیشتر و هر چه بهره برداری از فرصت های کارآفرینی در جامعه بیشتر باشد، عملکرد اقتصاد آن کشور و خلق ارزش و ثروت در آن جامعه نیز بیشتر می شود.
- بهبود محیط کسب و کار، نیازمند برنامه ریزی و سیاست گذاری مطلوب دارد که دستیابی به این مهم نیز نیازمند وجود فرآیندی مستمر برای پایش و سنجش وضعیت محیط کسب و کار در هر کشور است.

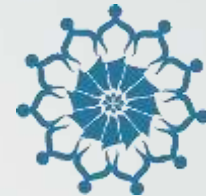

- سال ۱۳۹۰، نمایندگان مجلس شورای اسلامی، قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار را تصویب کردند.
به موجب ماده ۴ این قانون:
- ((اتاق ها موظفند به منظور اطلاع سیاست گذاران از وضعیت محیط کسب و کار در کشور، شاخص های ملی محیط کسب و کار ایران را تدوین و به طور سالانه و فصلی حسب مورد به تفکیک استان ها، بخش ها و فعالیت های اقتصادی، سنجش و اعلام نمایند))

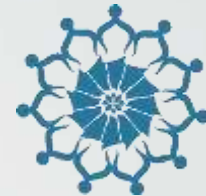
معرفی مولفه های طرح پایش:

- ۱- نحوه استقبال مشتریان از نوآوری و ابتکار در ارائه خدمات و محصول
- ۲- برداشت های سلیقه ای از قوانین و مقررات توسط ماموران محیط زیست، شهرداری، گمرک، بهداشت و...
- ۳- بی تعهدی طرف های قرارداد و معامله به اجرای تعهدات و وعده هایشان
- ۴- بی ثباتی سیاست ها، قوانین و مقررات و رویه های اجرایی ناظر به کسب و کار
- ۵- غیر قابل پیش بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات
- ۶- رویه های سختگیرانه اداره های کار و بیمه تامین اجتماعی برای مدیریت نیروی انسانی
- ۷- تمایل عمومی به خرید کالاهای خارجی و بی رغبتی به خرید محصولات ایرانی
- ۸- تولید و عرضه نسبتا آزاد کالاهای غیر استاندارد و تقلبی در بازار
- ۹- وجود رقابت غیر منصفانه شرکت ها و موسسات دولتی یا شبه دولتی در بازار
- ۱۰- رویه های ناعادلانه ممیزی و دریافت مالیات

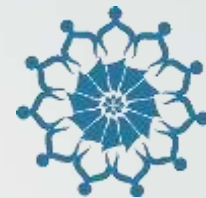
معرفی مولفه های طرح پایش:

- ۱۱- دشواری تامین مالی از بانک ها
- ۱۲- فقدان یا شفاف نبودن آمار و اطلاعات مورد نیاز برای فعالیت اقتصادی
- ۱۳- ضعف زیرساخت های حمل و نقل (جاده ای، ریلی، هوایی، دریایی و بندری)
- ۱۴- ضعف دادگاه ها در رسیدگی به شکایات و پیگرد موثر متجاوزان به حقوق دیگران
- ۱۵- وجود انحصار، امتیاز یا هر نوع رانت به یک یا تعدادی از رقبای بازار
- ۱۶- ضعف نظام توزیع و مشکل در رساندن محصول به بازار
- ۱۷- عرضه کالاها و محصولات قاچاق در بازار ایران
- ۱۸- فقدان ارتباط مناسب میان عوامل تامین مواد اولیه، تولید و عرضه یک محصول در بازار
- ۱۹- دخالت های غیر منطقی نهاد های حاکمیتی در تعیین قیمت ها در بازار
- ۲۰- کارگریزی عمومی و ضعف فرهنگ کار در جامعه

معرفی مولفه های طرح پایش:

- ۲۱- کمبود تقاضا در بازار
- ۲۲- کمبود فناوری های نوین و تجهیزات مورد نیاز
- ۲۳- کمبود نیروی کار ماهر
- ۲۴- محدودیت های دسترسی به شبکه (تلفن همراه و اینترنت)
- ۲۵- محدودیت دسترسی به آب
- ۲۶- محدودیت دسترسی به حامل های انرژی (برق، گاز و گازوئیل و...)
- ۲۷- فساد و سوء استفاده افراد از مقام و موقعیت اداری در دستگاه های اجرایی
- ۲۸- موانع در فرآیند های اداری و اخذ مجوز های کسب و کار در دستگاه های اجرایی

محاسبه شاخص ها و زیر شاخص های محیط کسب و کار

پس از استخراج داده ای پیمایشی برای هر مولفه ، میانگین ارزیابی استان در هر بخش محاسبه می شود. در فرمول زیر مشارکت کنندگان هر استان (i) در هر بخش (j) از اندیس k نشان دهنده رای ده نظر است.

شاخص ارزیابی هر نماگر در کل نیز با استفاده از وزن های استانی و وزن های بخشی و فرمول زیر محاسبه می شود.

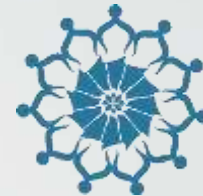
$$I = \sum_{i=1}^m \sum_{j=1}^3 W_i S_j P_{ij}$$

محاسبه می شود.

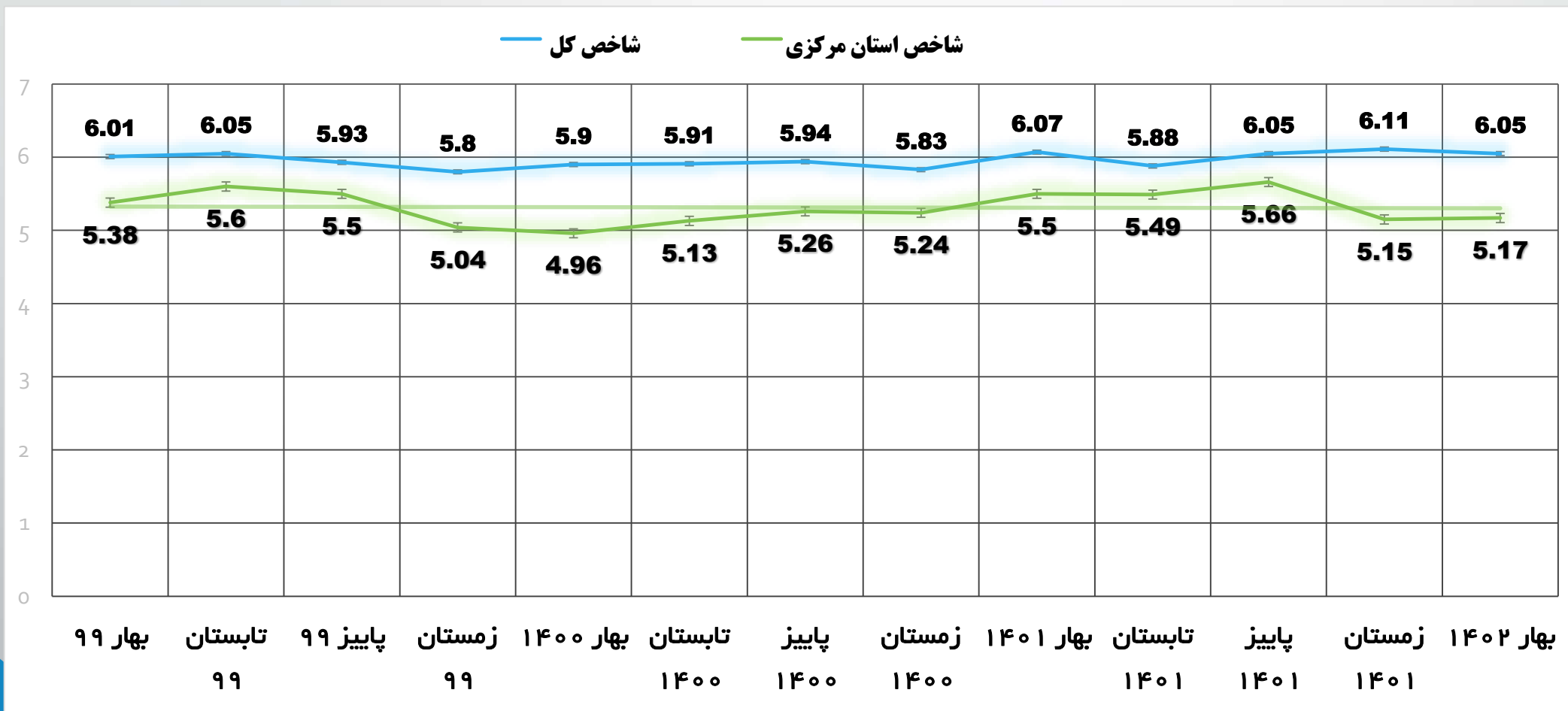
$$I_i = \sum_{j=1}^3 S_j P_{ij}$$

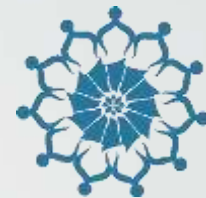
$$I_i = \sum_{j=1}^3 S_j P_{ij}$$

$$q_{ij} = \frac{\sum_{k=1}^n q_{ijk}}{n_{ij}}$$

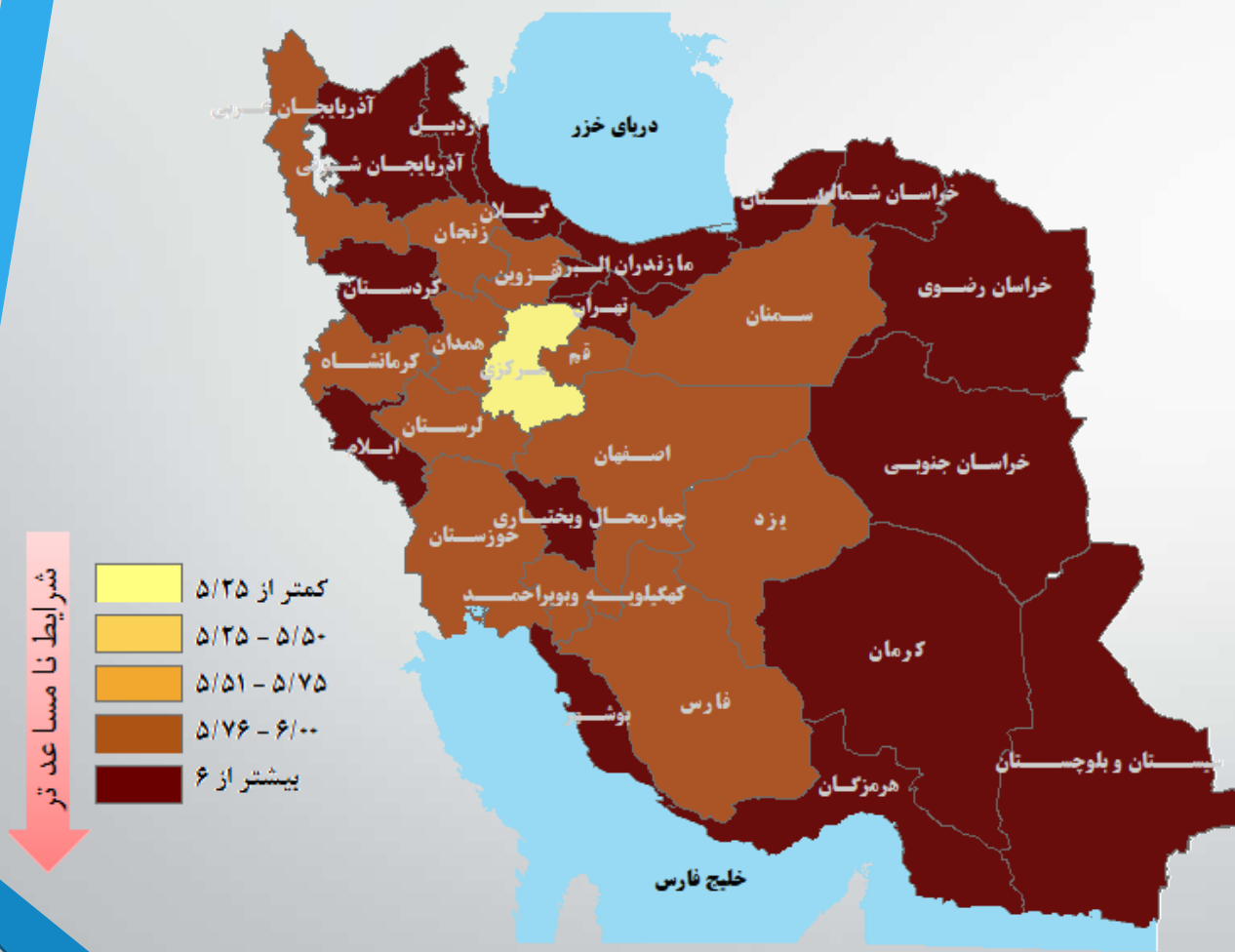
نمودارها و تحلیل آماری

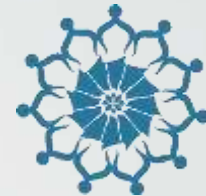

رقم شاخص ملی

بر اساس نتایج حاصل از پایش ملی محیط کسب و کار ایران در بهار ۱۴۰۲، رقم شاخص ملی، ۶ / ۰۵ (نمره بدترین ارزیابی ۱۰ است) محاسبه شده که تا حدودی از وضعیت این شاخص نسبت به ارزیابی فصل گذشته (زمستان ۱۴۰۱ با میانگین ۶ / ۱۱) مساعدتر است.

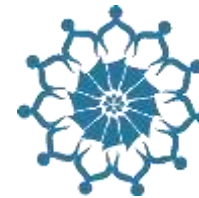

شاخص استانی محیط کسب و کار

زمستان ۱۴۰۱	بهار ۱۴۰۰	بهار ۱۴۰۱	بهار ۱۴۰۲
امتیاز: ۵/۱۵	۴/۹۶	امتیاز: ۵/۵۰	۵,۱۷
رتبه: ۱	رتبه ۲	رتبه: ۲	رتبه: ۱

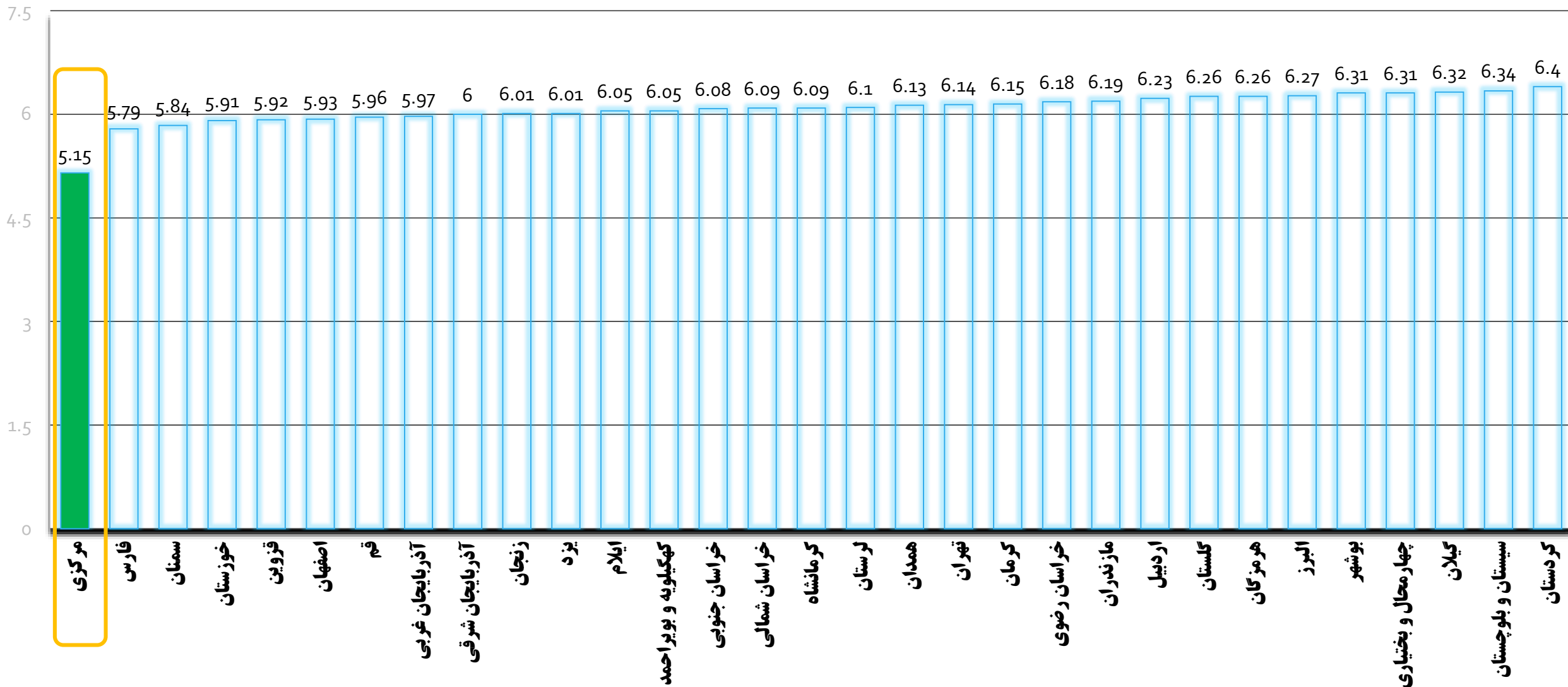

شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

نمودار شاخص استانی محیط کسب و کار در زمستان ۱۴۰۱

رتبه استان مرکزی در زمستان ۱۴۰۱
در کشور ۱ بوده است

مطلوب متوسط نامطلوب

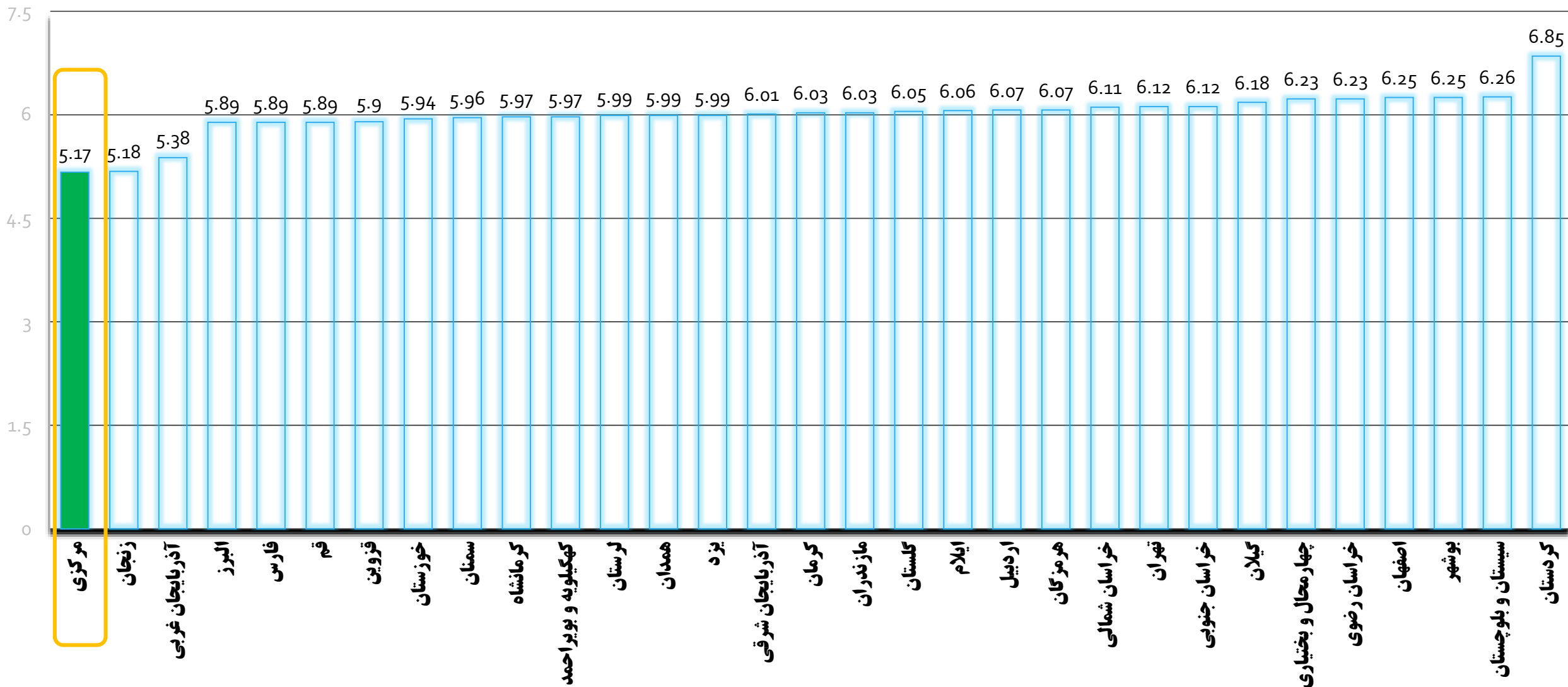

شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان مرکزی

نمودار شاخص استانی محیط کسب و کار در بهار ۱۴۰۲

رتبه استان مرکزی در بهار ۱۴۰۲ در کشور ۱ بوده است

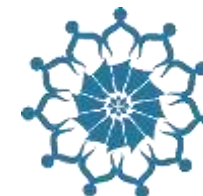
مطلوب متوسط نامطلوب

شاخص محیط کسب و کار به تفکیک ۲۸ مولفه پیمایشی و استان ها در بهار ۱۴۰۲

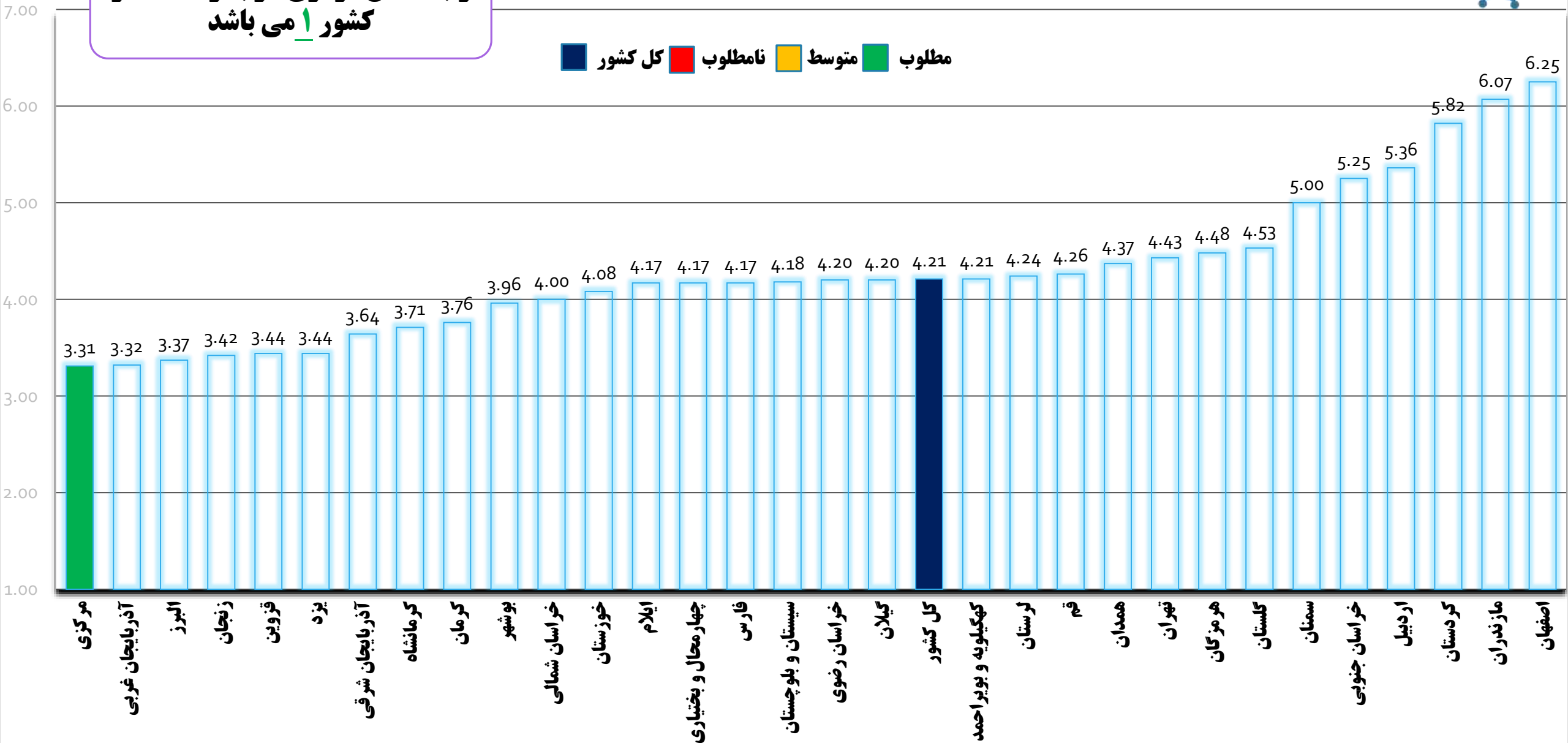

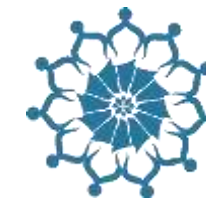

۱- نحوه استقبال مشتریان از نوآوری و ابتکار در ارائه خدمات و محصول

رتبه استان مرکزی در بهار ۱۴۰۲ در کشور ۱ می باشد

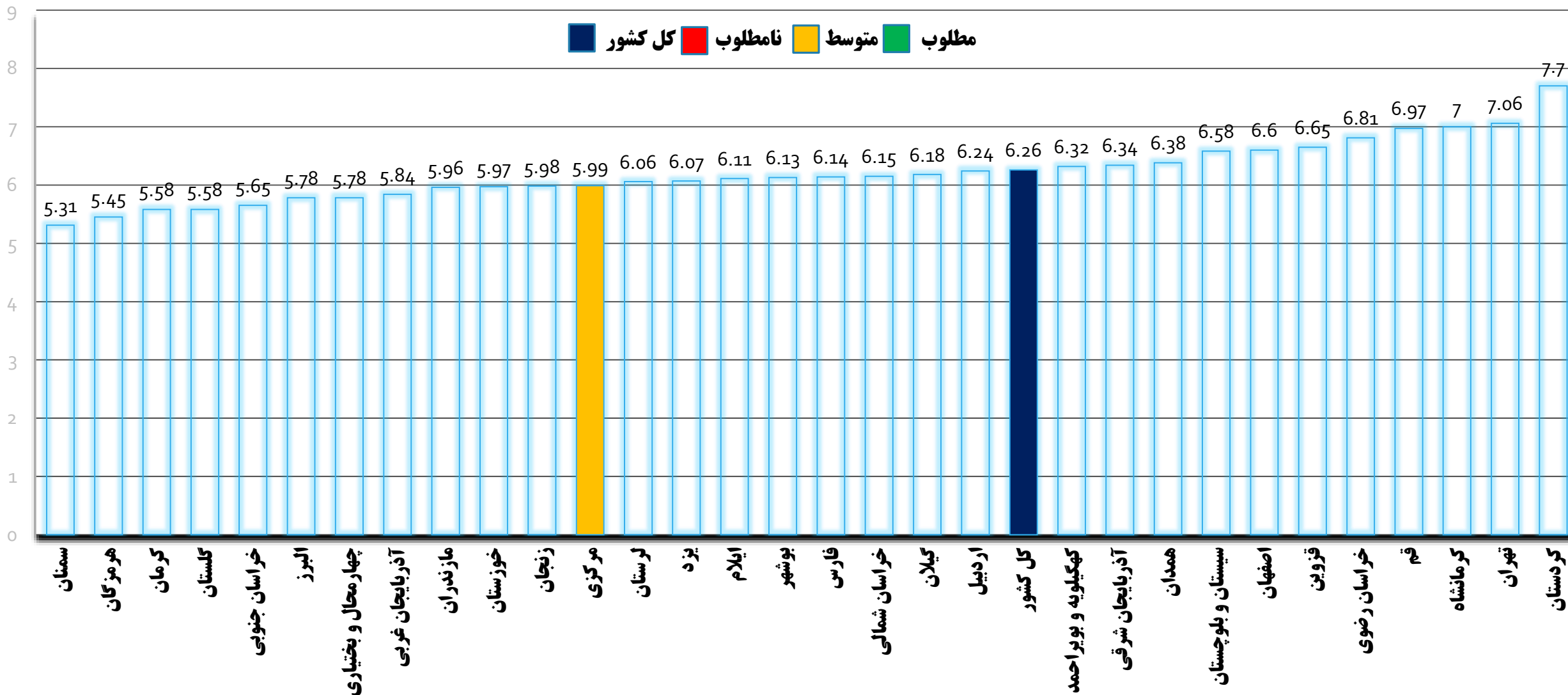
مطلوب متوسط نامطلوب کل کشور

۲- برداشت های سلیقه ای از قوانین و مقررات توسط ماموران محیط زیست، شهرداری، گمرک، بهداشت و...

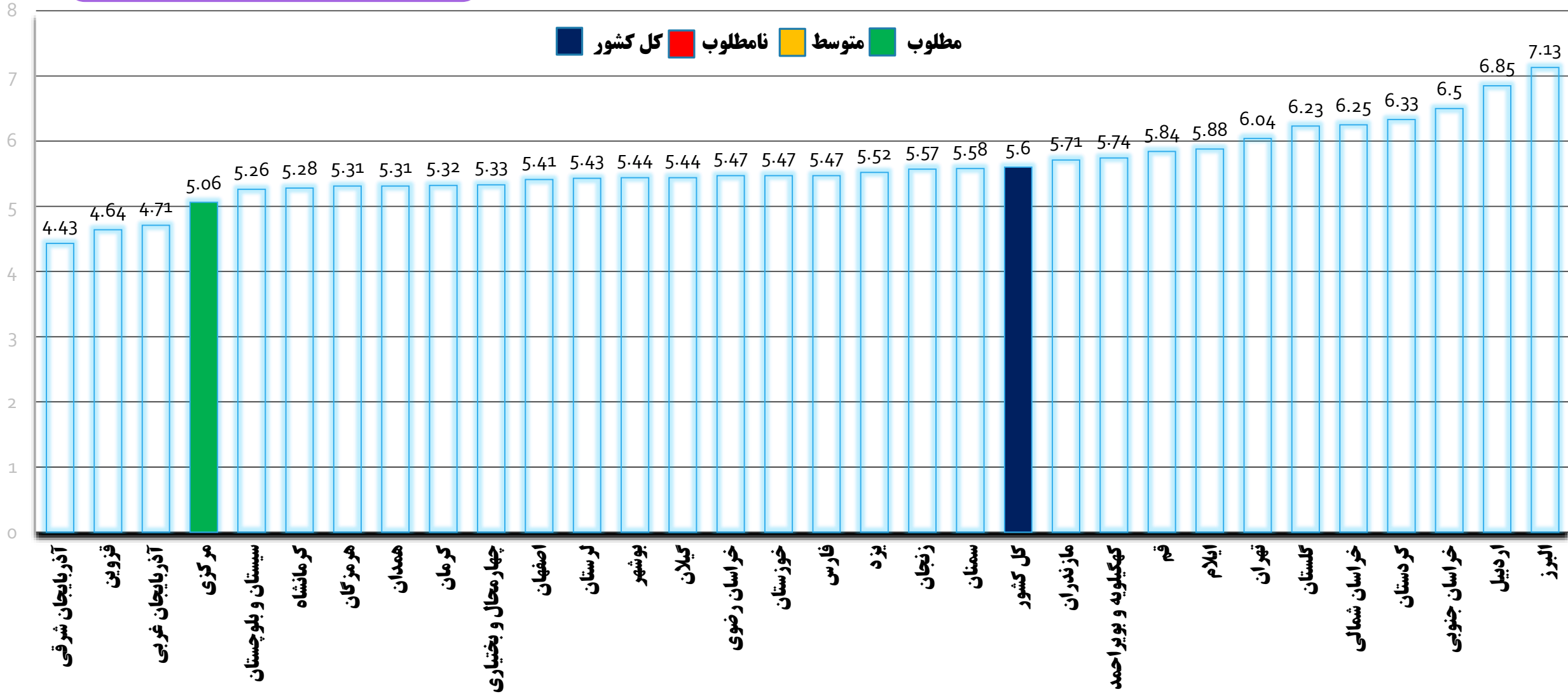
رتبه استان مرکزی در بهار ۱۴۰۲ در کشور ۱۲ می باشد

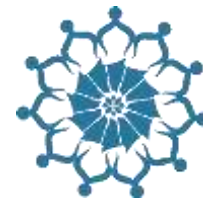

۳- بی تعهدی طرف های قرارداد و معامله به اجرای تعهدات و وعده هایشان

رتبه استان مرکزی در بهار ۱۴۰۲ در کشور ۴ می باشد

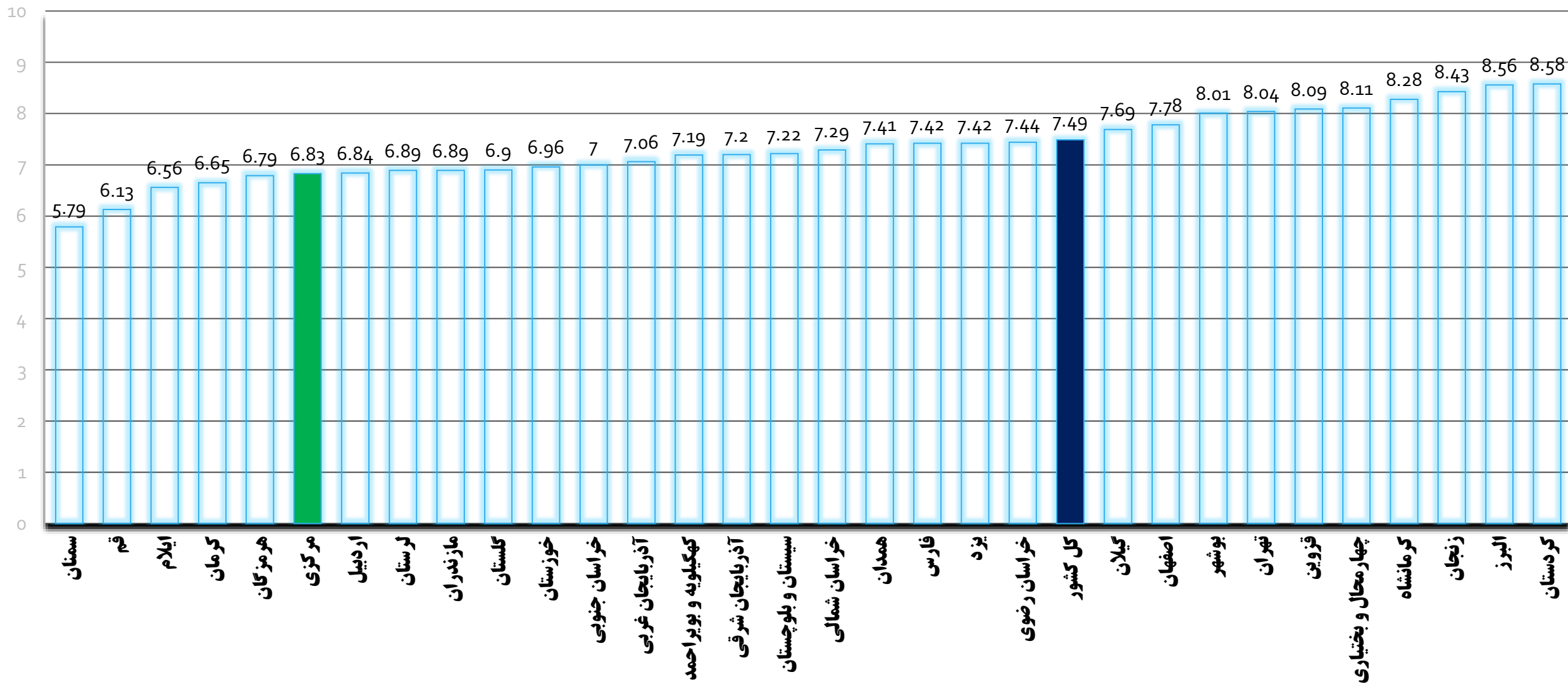

۴- بی ثباتی سیاست ها، قوانین و مقررات و رویه های اجرایی ناظر به کسب و کار

رتبه استان مرکزی در بهار ۱۴۰۲ در کشور ۶ می باشد

مطلوب (سبز) متوسط (زرد) نامطلوب (قرمز) کل کشور (سرمه)

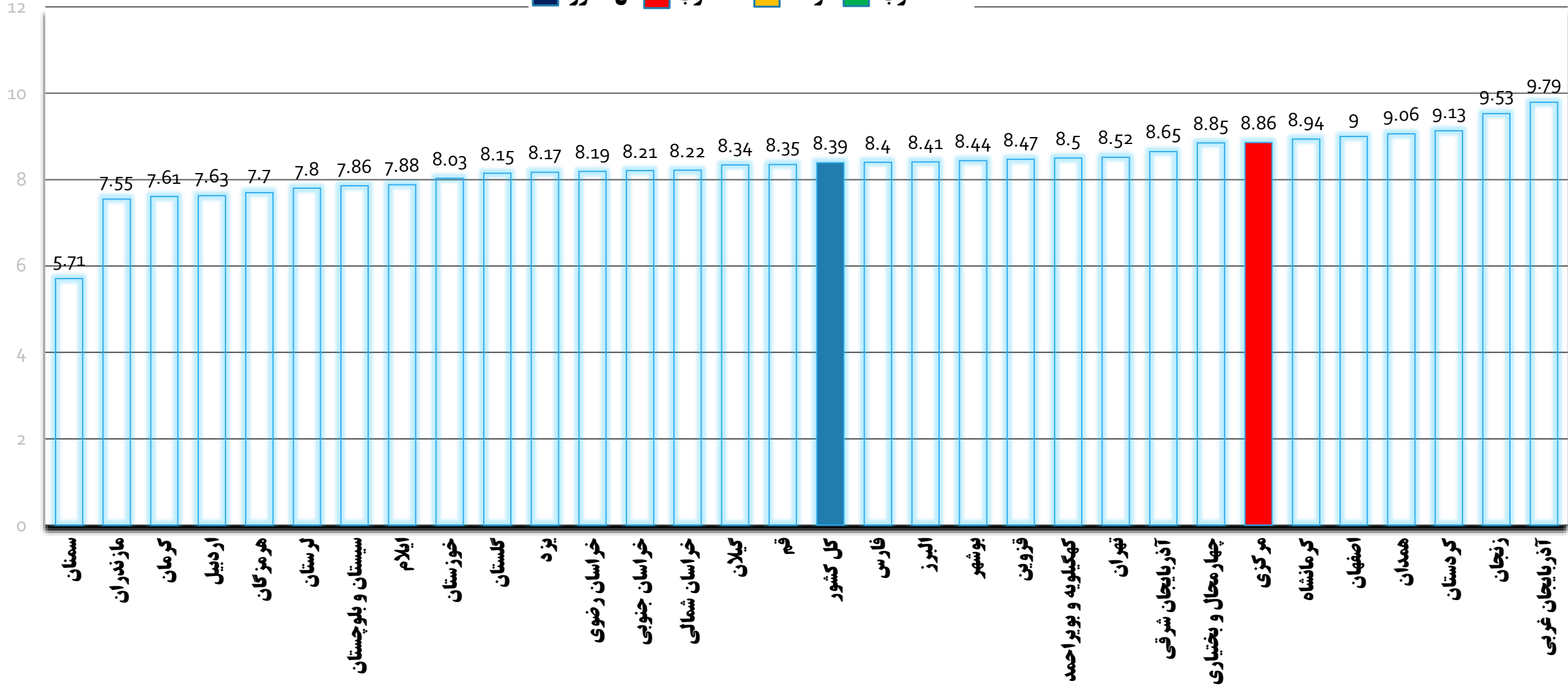

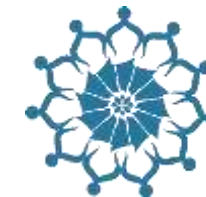
۵- غیر قابل پیش بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات

رتبه استان مرکزی در بهار ۱۴۰۲
در کشور **۲۵** می باشد

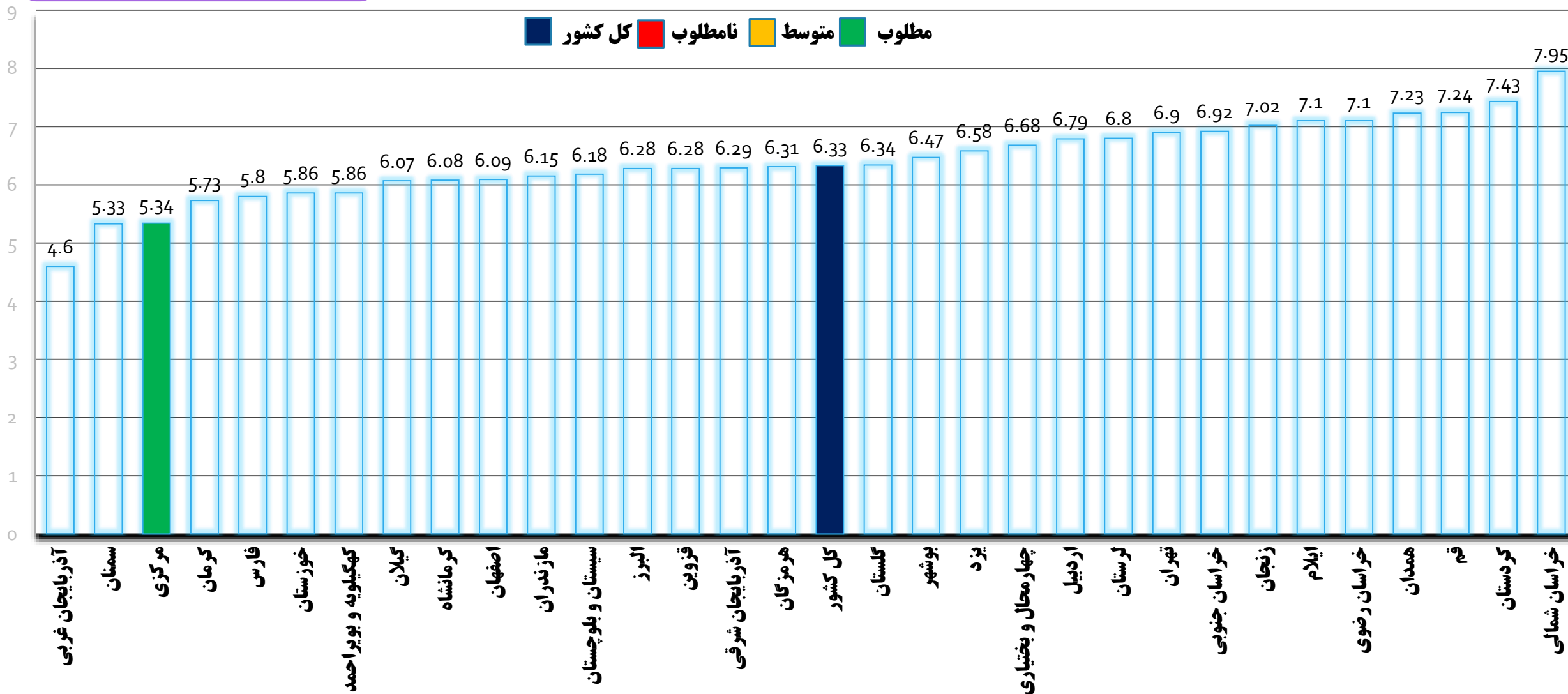
مطلوب متوسط نامطلوب کل کشور

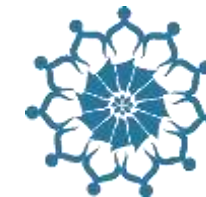
۶- رویه های سختگیرانه اداره های کار و بیمه تامین اجتماعی برای مدیریت نیروی انسانی

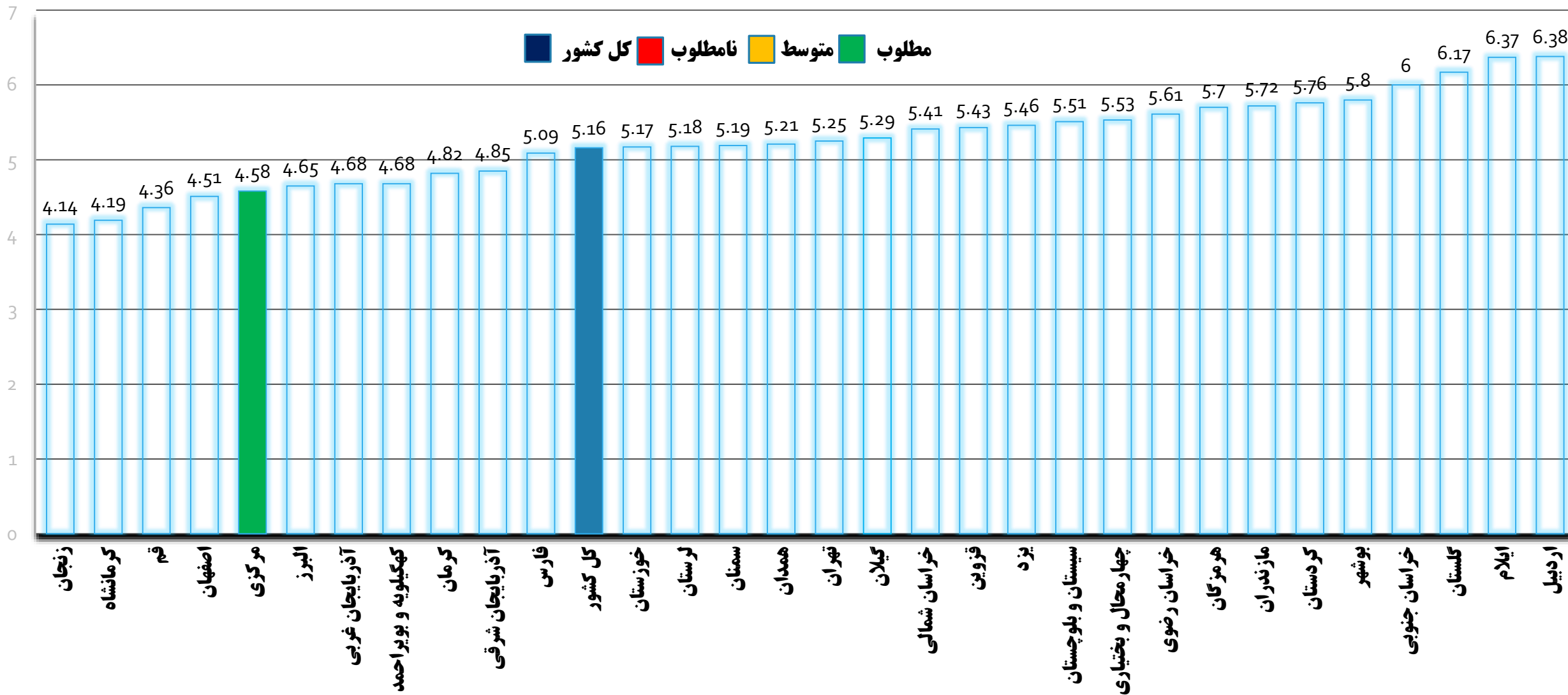
رتبه استان مرکزی در بهار
۱۴۰۲ در کشور ۳ می باشد

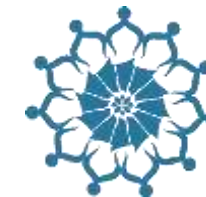

۷- تمایل عمومی به خرید کالاهای خارجی و بی رغبتی به خرید محصولات ایرانی

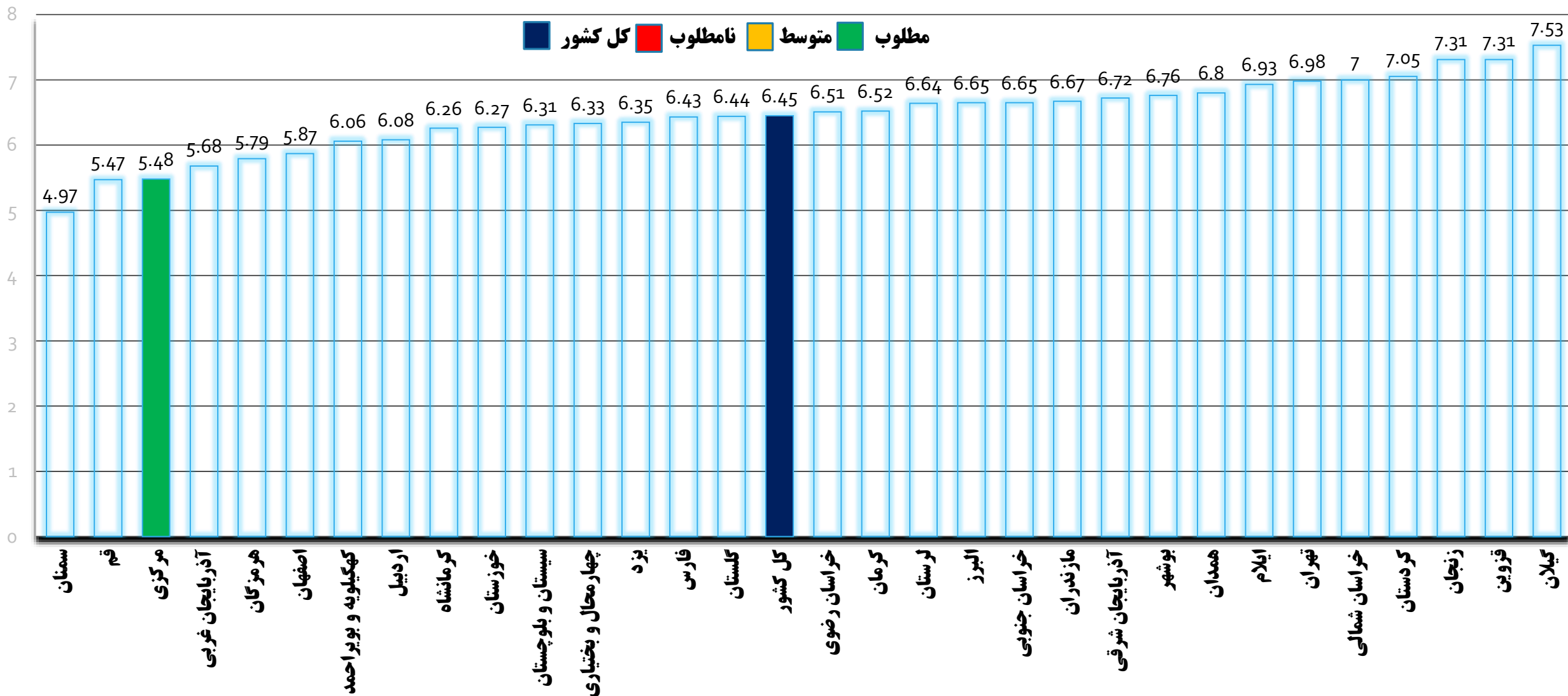
رتبه استان مرکزی در بهار ۱۴۰۲ در کشور **۵** می باشد

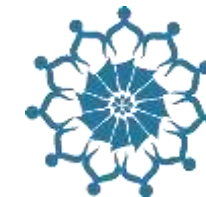

۸- تولید و عرضه نسبتاً آزاد کالاهای غیر استاندارد و تقلبی در بازار

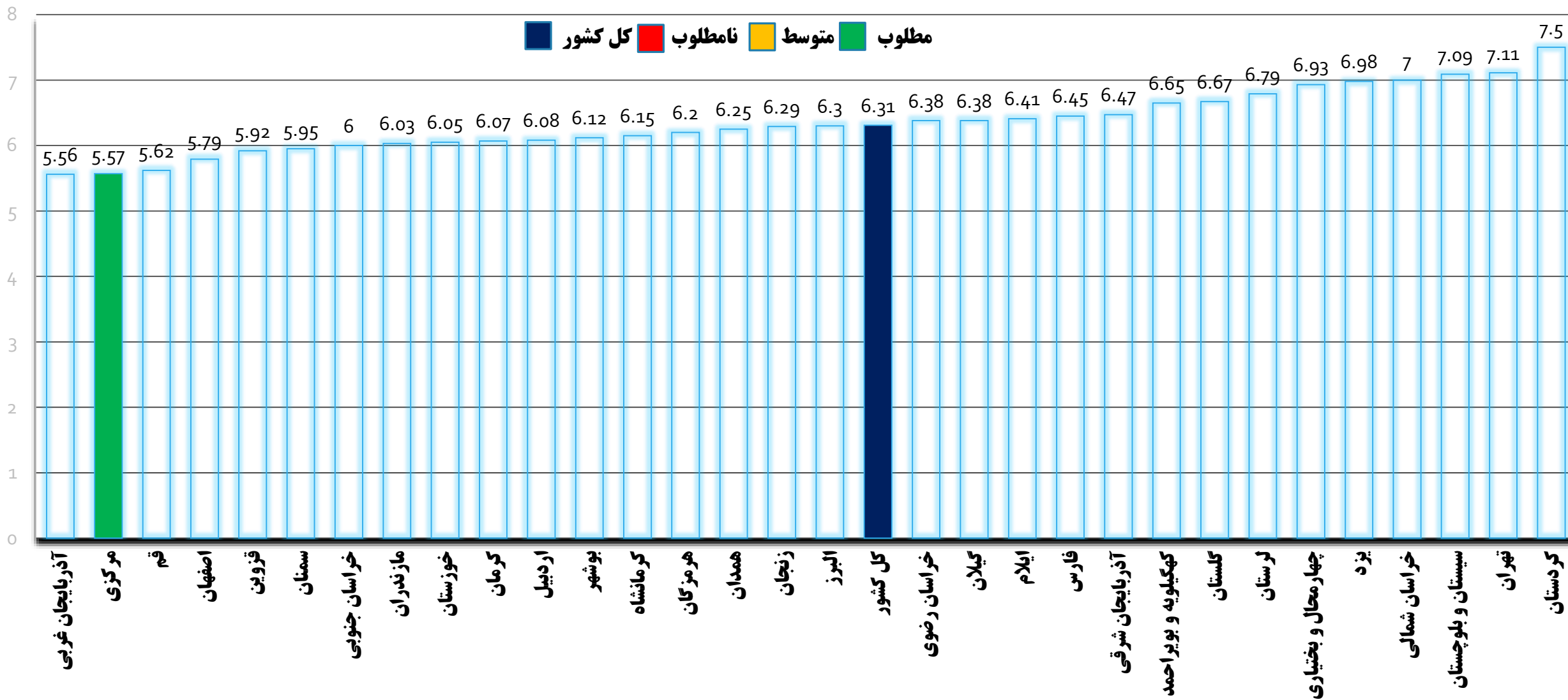
رتبه استان مرکزی در بهار
۱۴۰۲ در کشور ۳ می باشد

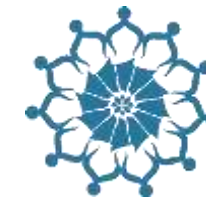

۹- وجود رقابت غیر منصفانه شرکت‌ها و موسسات دولتی یا شبه دولتی در بازار

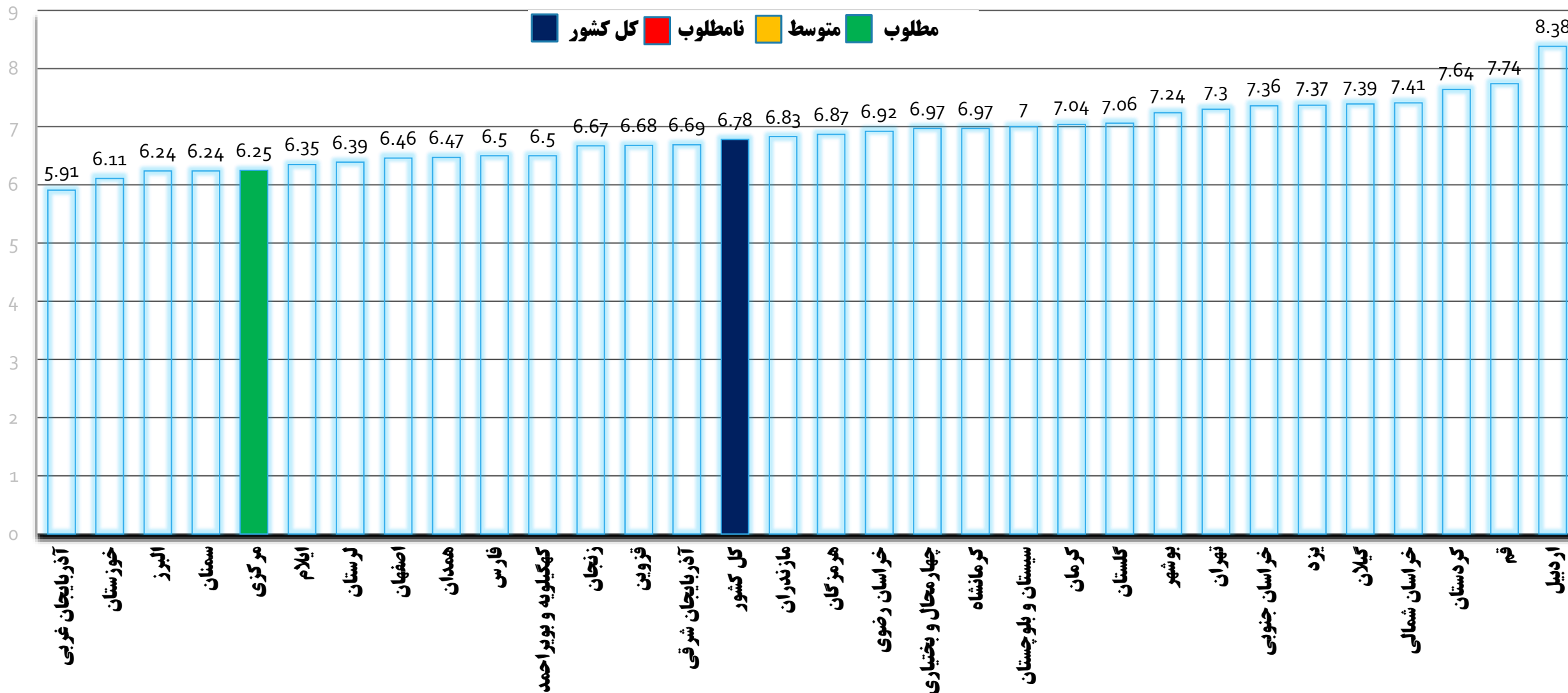
رتبه استان مرکزی در بهار
۱۴۰۲ در کشور ۲ می‌باشد

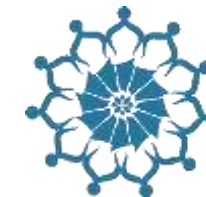

۱۰- رویه های ناعدلانه ممیزی و دریافت مالیات

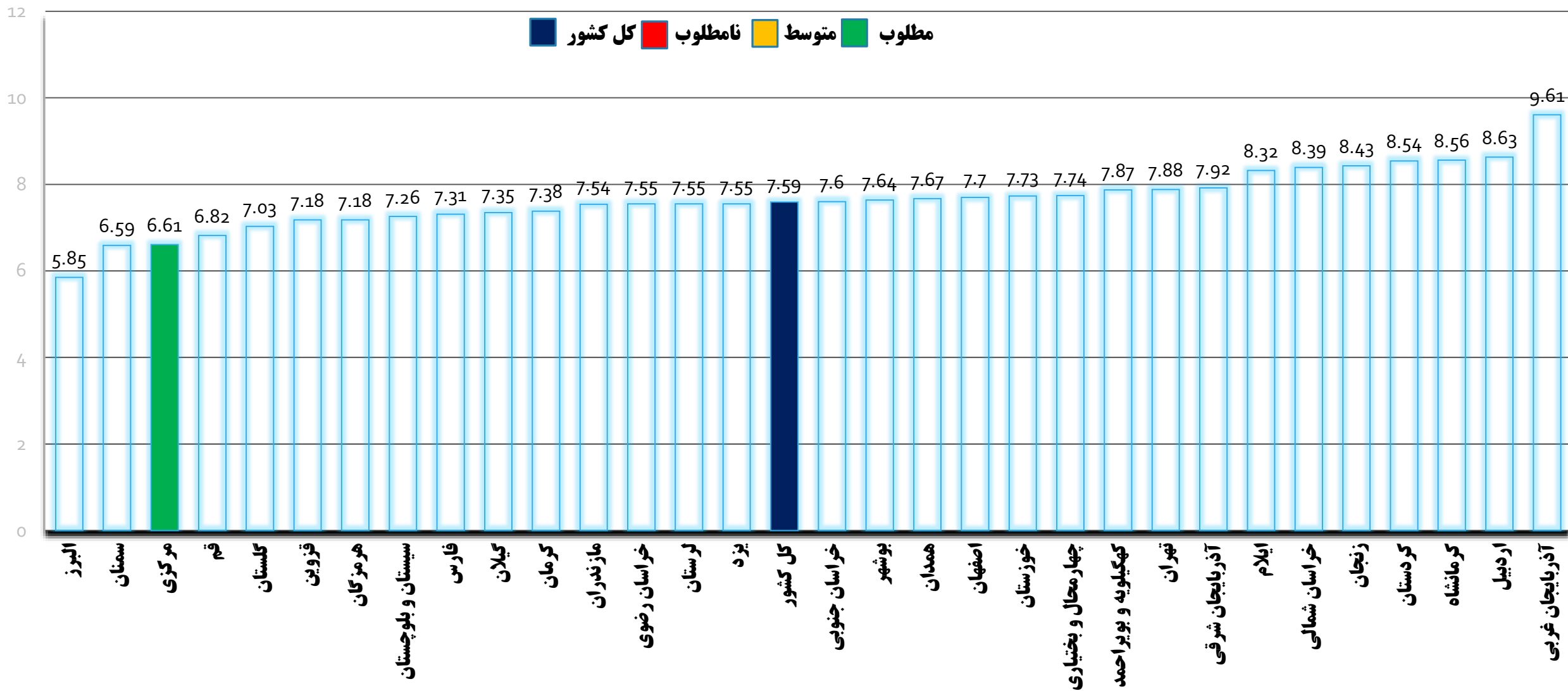
رتبه استان مرکزی در بهار ۱۴۰۲ در کشور ۵ می باشد

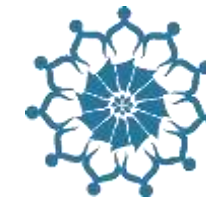

۱۱-دشواری تامین مالی از بانک ها

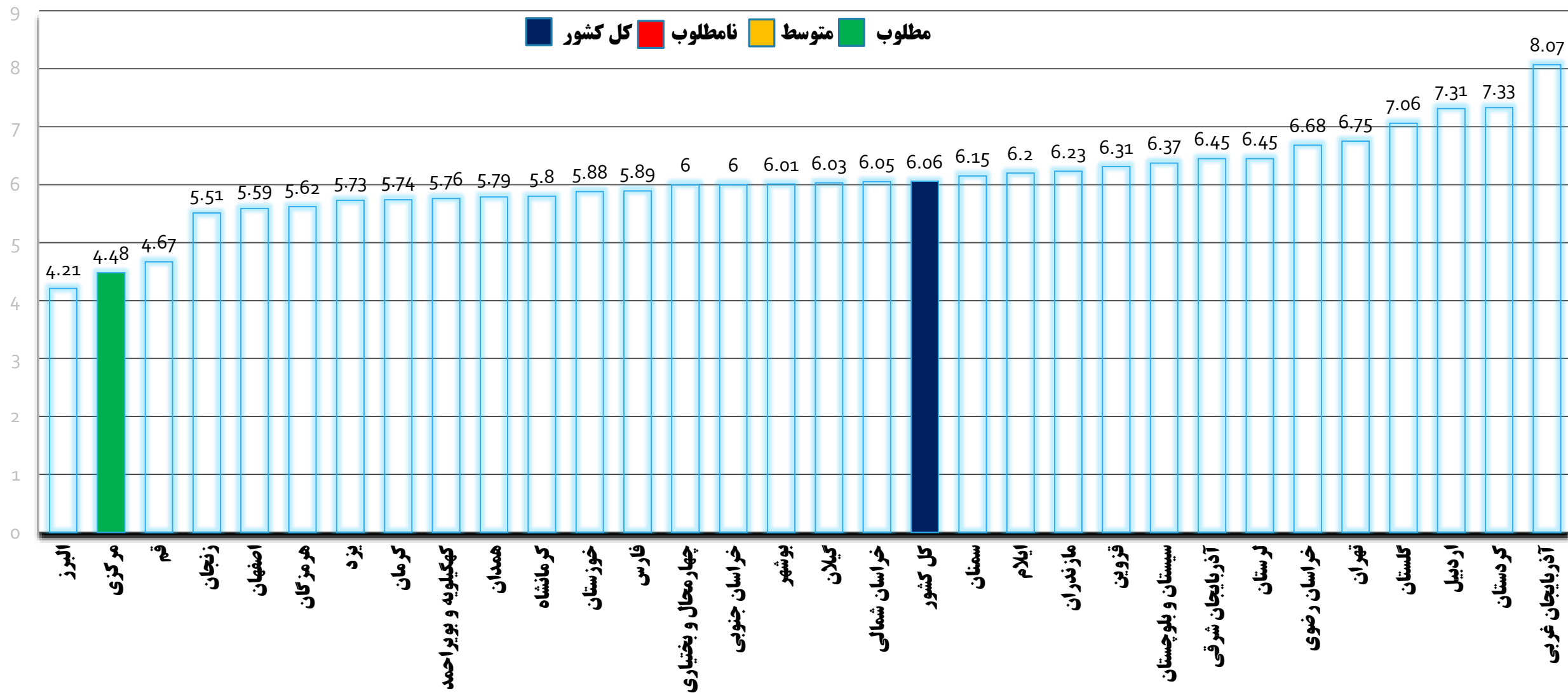
رتبه استان مرکزی در بهار ۱۴۰۲ در کشور ۳ می باشد

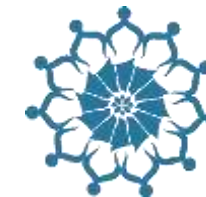

۱۲- فقدان یا شفاف نبودن آمار و اطلاعات مورد نیاز برای فعالیت اقتصادی

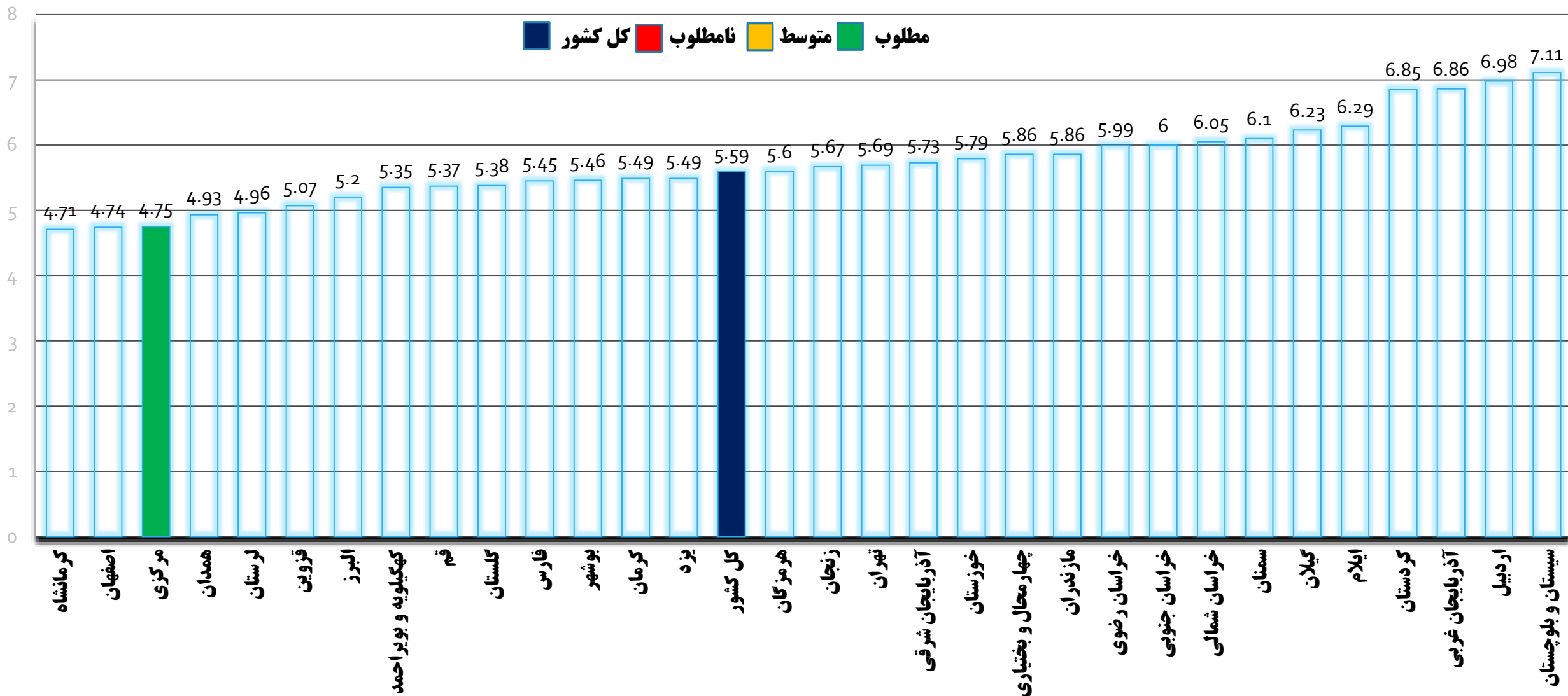
رتبه استان مرکزی در بهار ۱۴۰۲
در کشور ۲ می باشد

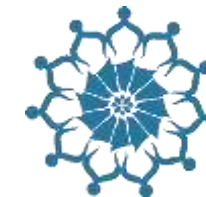

۱۳- ضعف زیرساخت های حمل و نقل (جاده ای، ریلی، هوایی، دریایی و بندری)

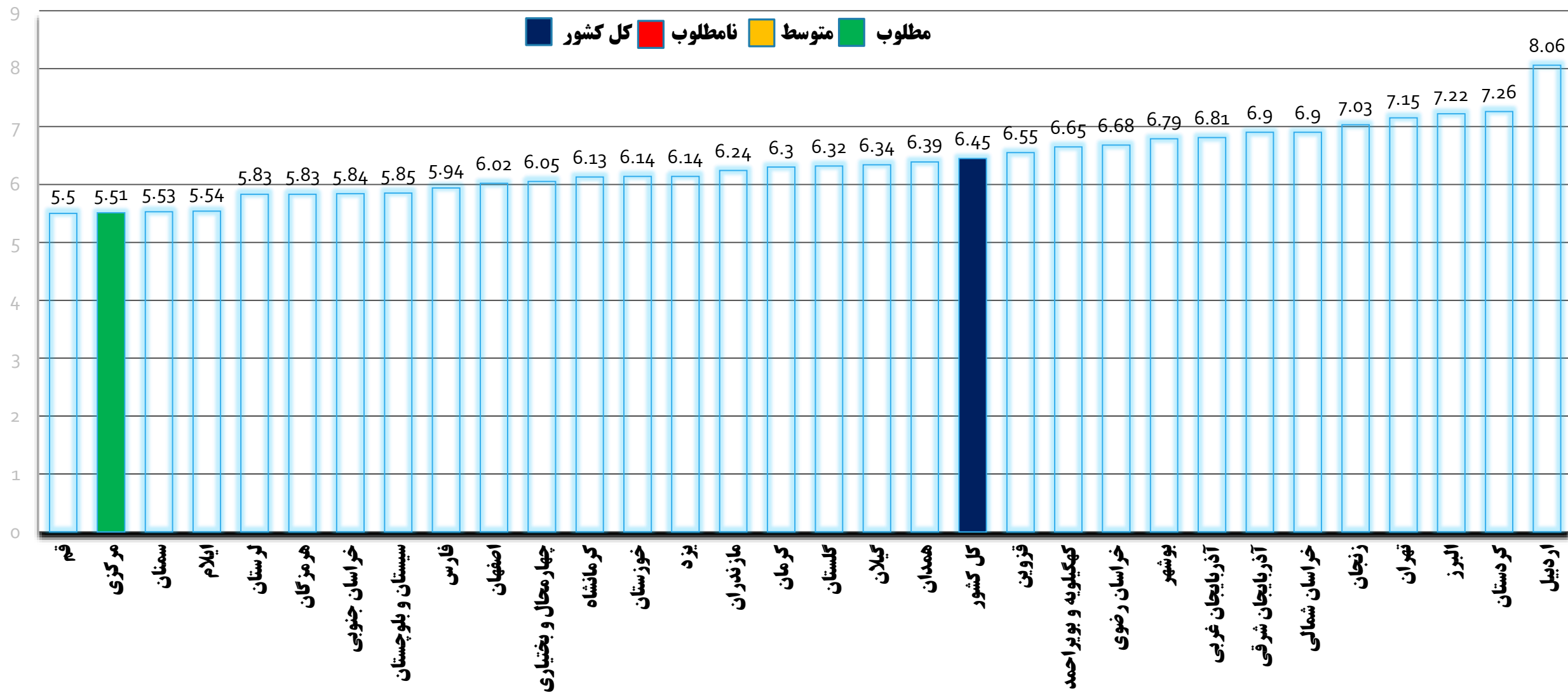
رتبه استان مرکزی در بهار ۱۴۰۲ در کشور ۳ می باشد

۱۴- ضعف دادگاه ها در رسیدگی به شکایات و پیگرد موثر متجاوزان به حقوق دیگران

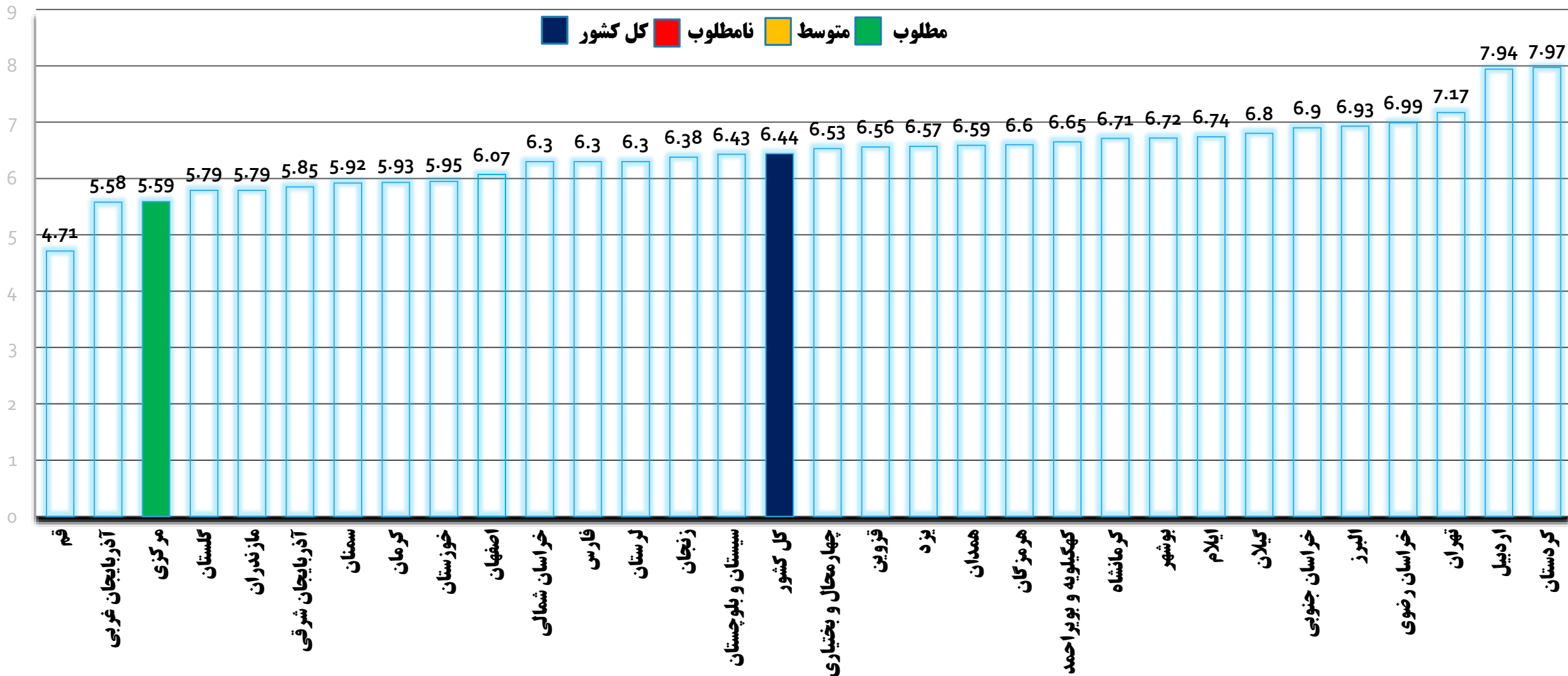
رتبه استان مرکزی در بهار
۱۴۰۲ در کشور ۲ می باشد

۱۵- وجود انحصار، امتیاز یا هر نوع رانت به یک یا تعدادی از رقبای بازار

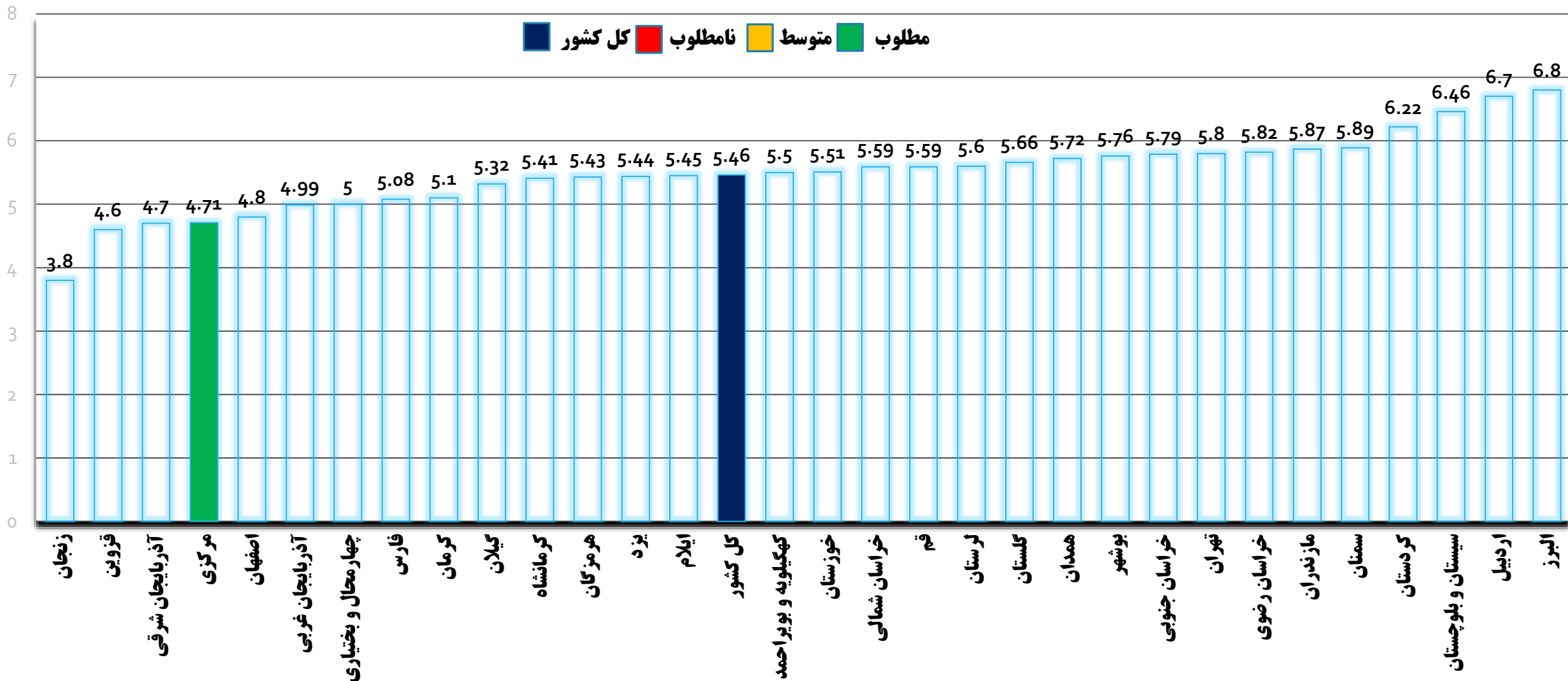
رتبه استان مرکزی در بهار ۱۴۰۲ در کشور ۳ می باشد

۱۶- ضعف نظام توزیع و مشکل در رساندن محصول به بازار

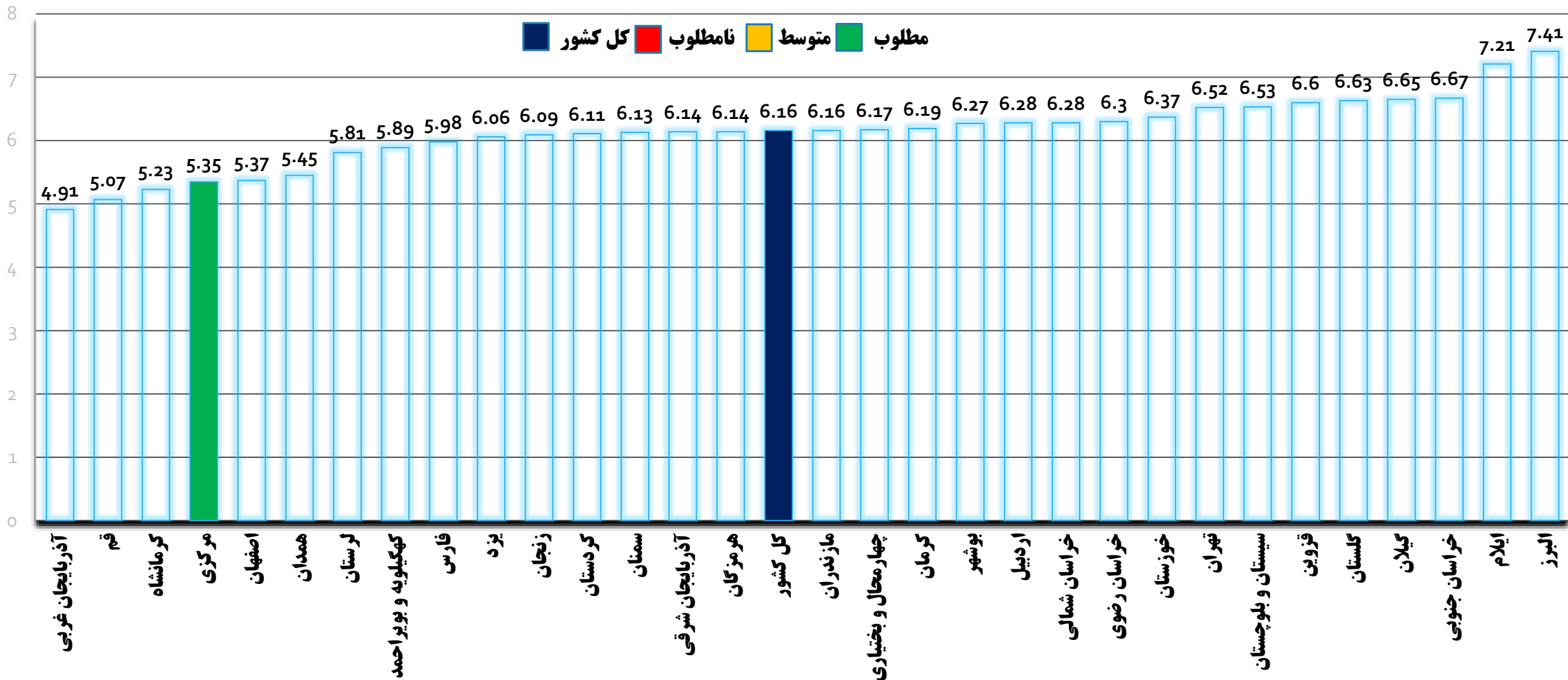
رتبه استان مرکزی در بهار ۱۴۰۲ در کشور ۴ می باشد

۱۷- عرضه کالاها و محصولات قاچاق در بازار ایران

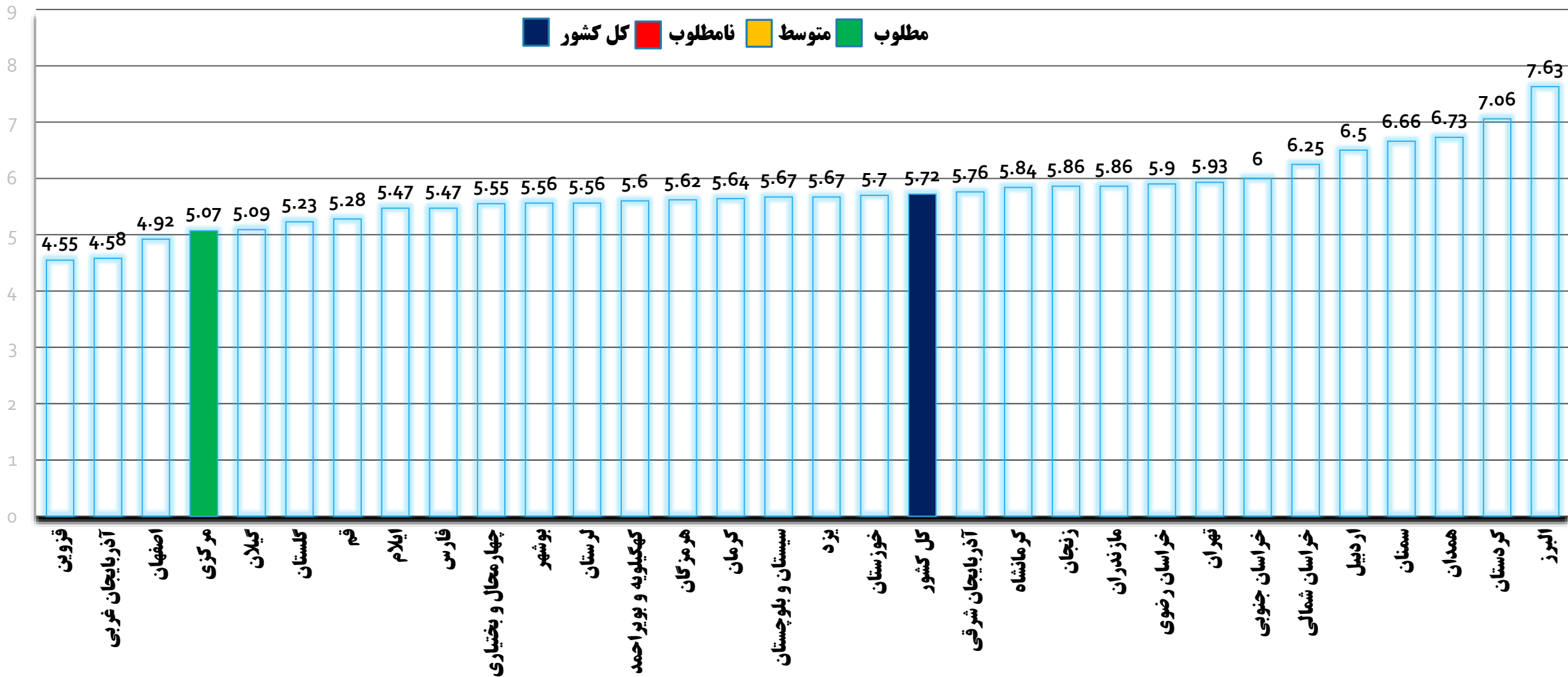
رتبه استان مرکزی در بهار ۱۴۰۲ در کشور ۴ می باشد

۱۸- فقدان ارتباط مناسب میان عوامل تامین مواد اولیه، تولید و عرضه یک محصول در بازار

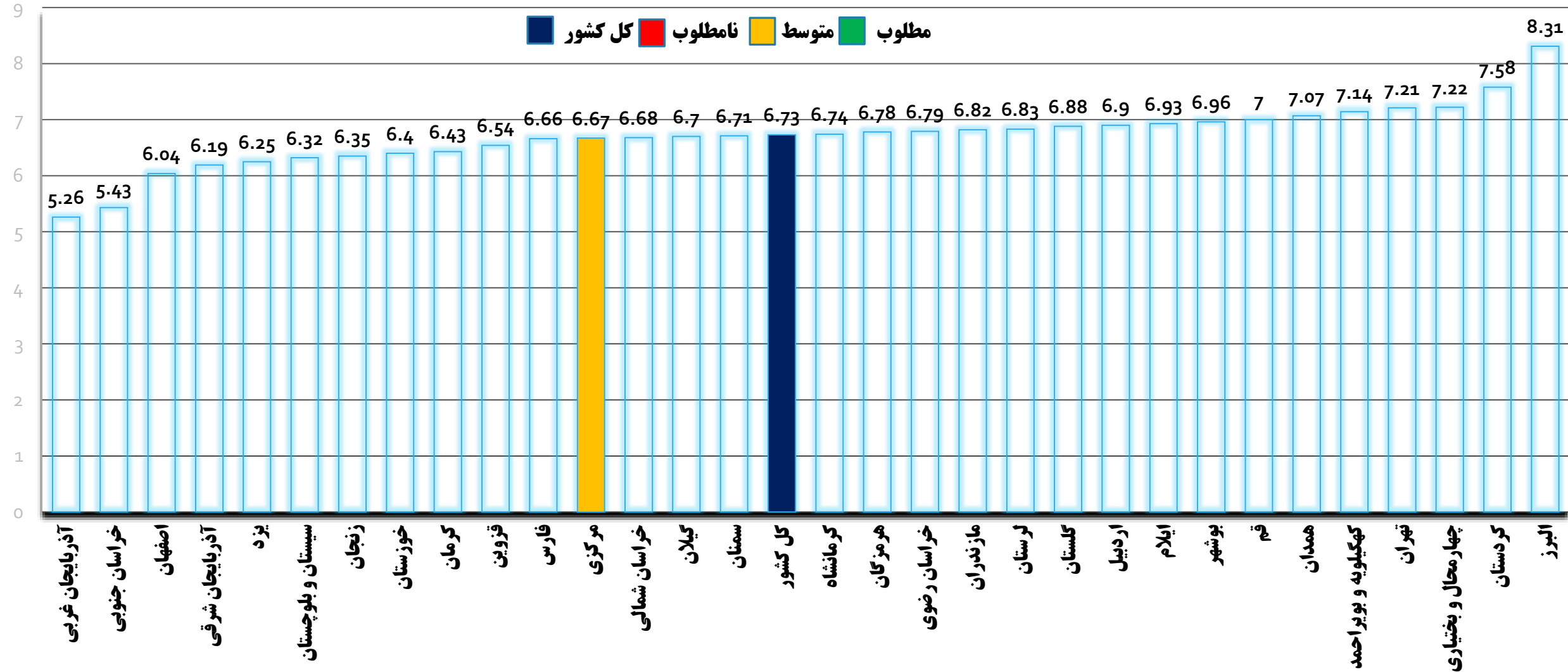
رتبه استان مرکزی در بهار ۱۴۰۲ در کشور ۴ می باشد

۱۹- دخالت های غیر منطقی نهاد های حاکمیتی در تعیین قیمت ها در بازار

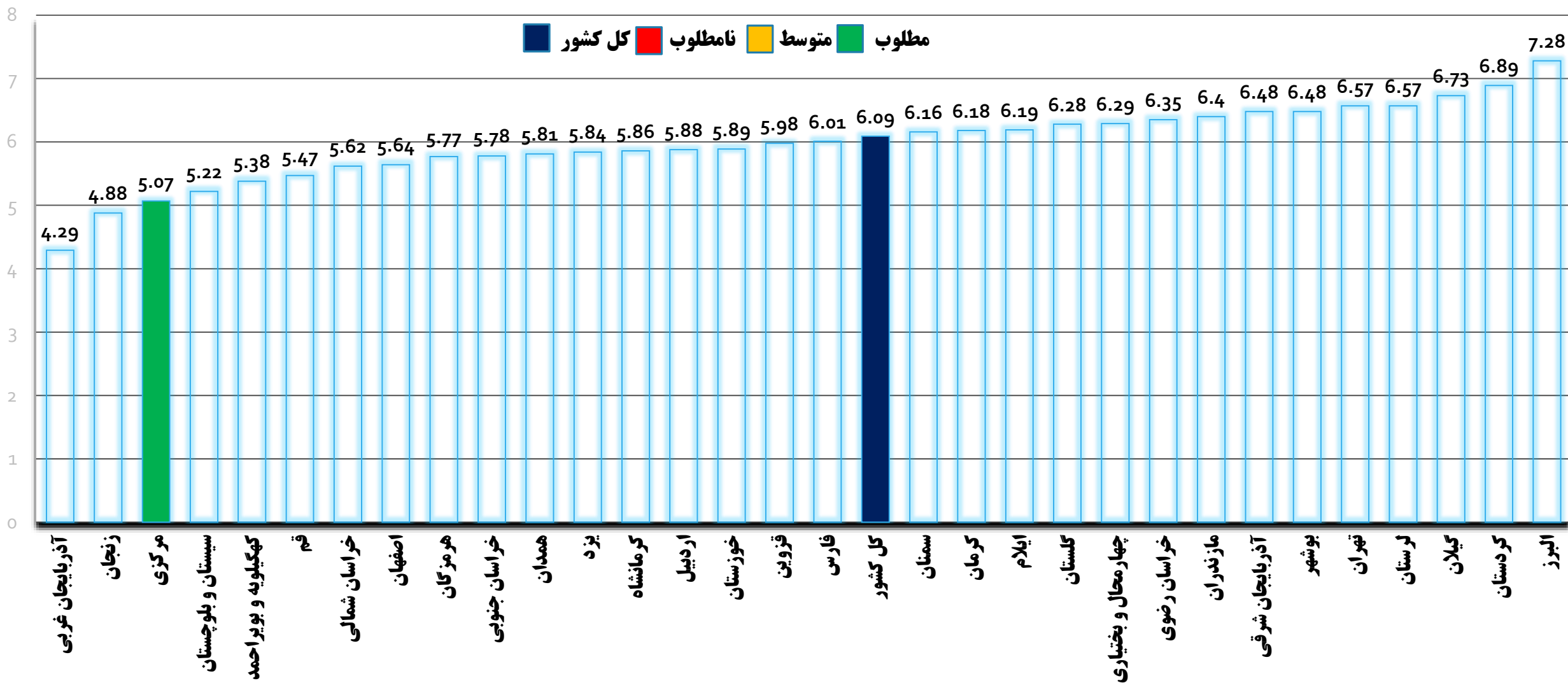
رتبه استان مرکزی در بهار ۱۴۰۲ در کشور ۱۲ می باشد

۲۰- کارگری عمومی و ضعف فرهنگ کار در جامعه

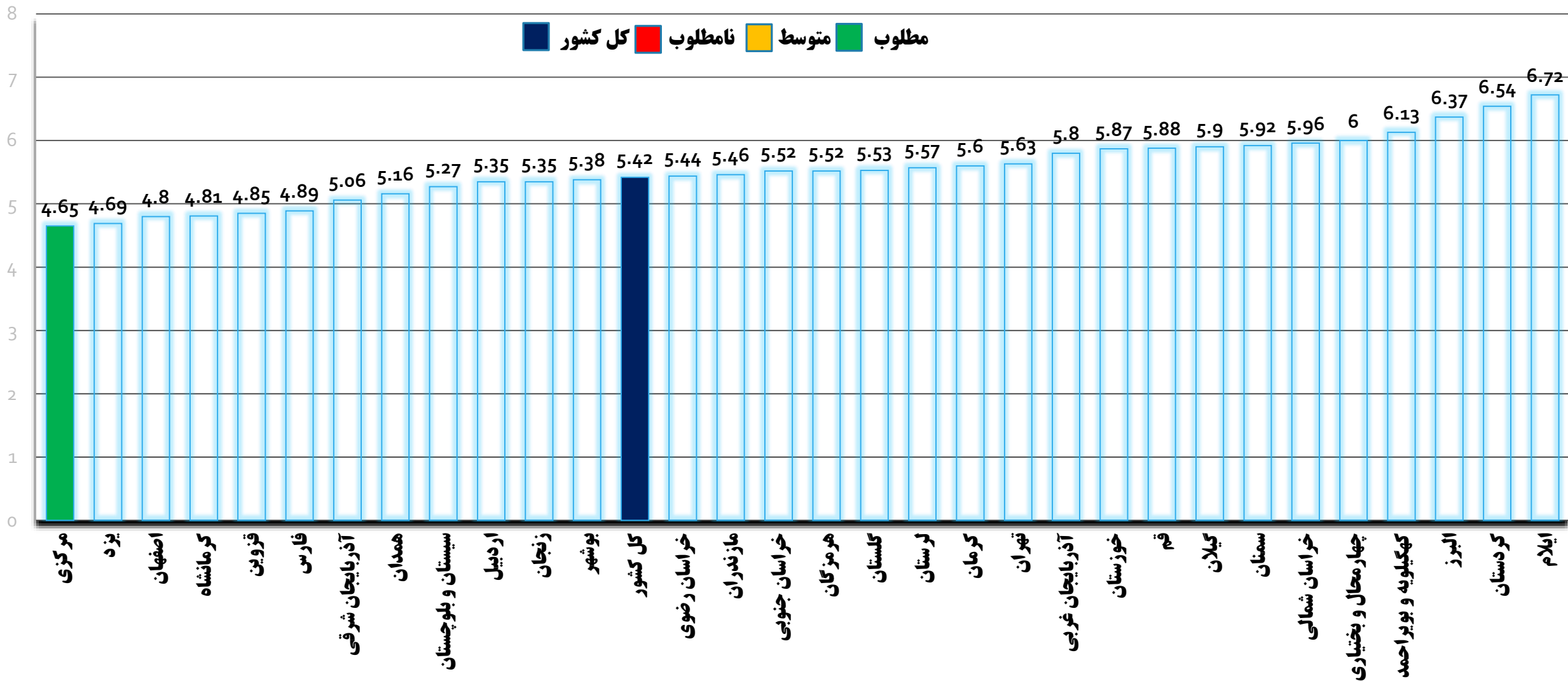
رتبه استان مرکزی در بهار ۱۴۰۲ در کشور ۳ می باشد

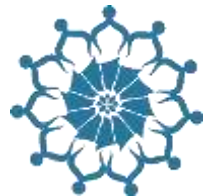

۲۱- کمبود تقاضا در بازار

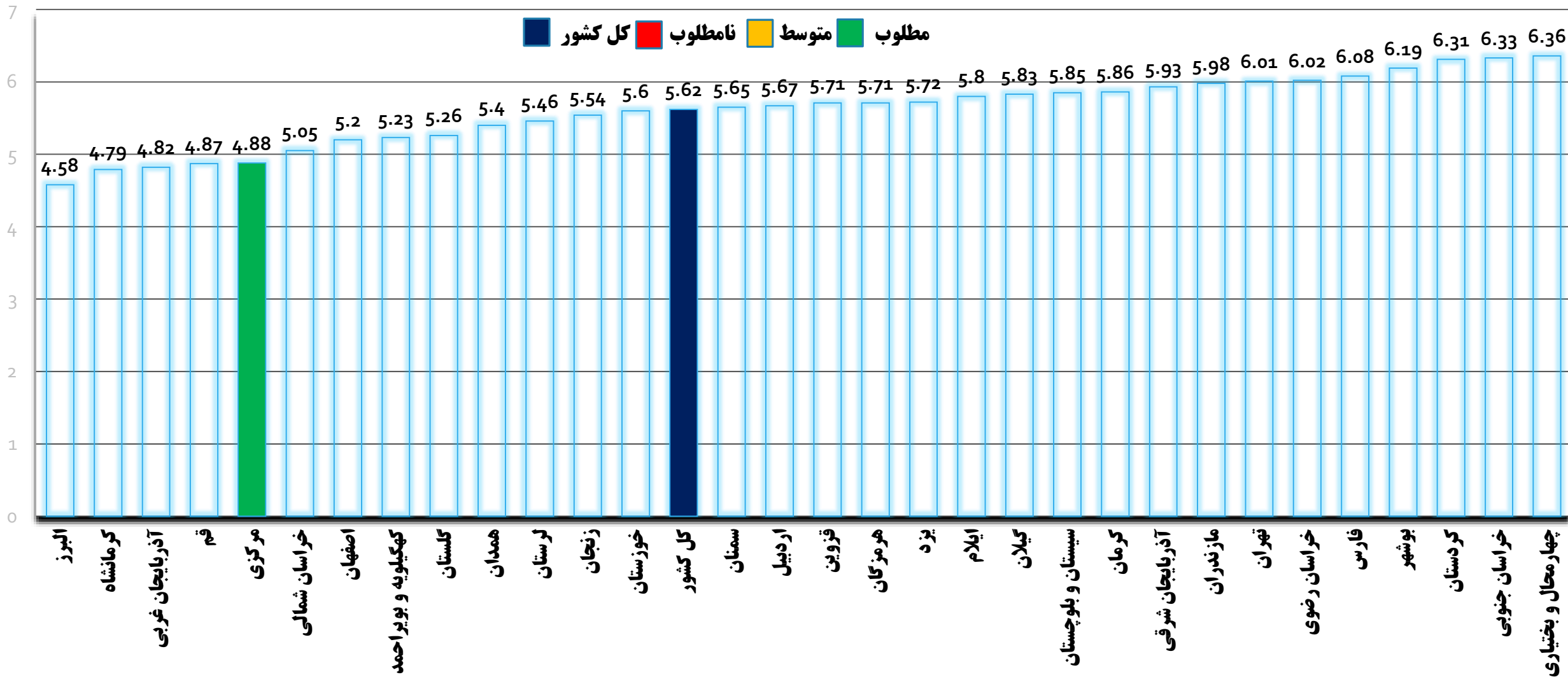
رتبه استان مرکزی در بهار ۱۴۰۲ در کشور ۱ می باشد

۲۲- کمبود فناوری های نوین و تجهیزات مورد نیاز

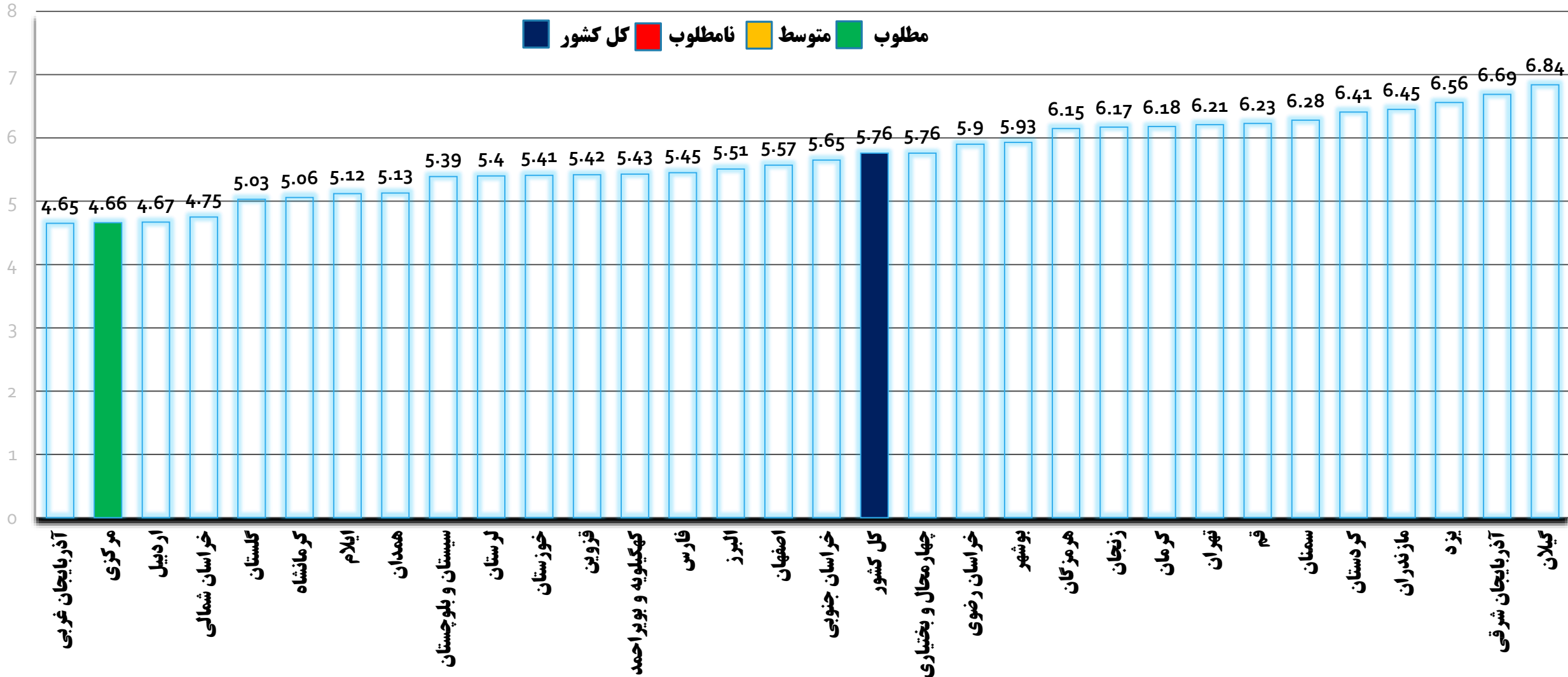
رتبه استان مرکزی در بهار ۱۴۰۲ در کشور ۵ می باشد

۲۳- کمبود نیروی کار ماهر

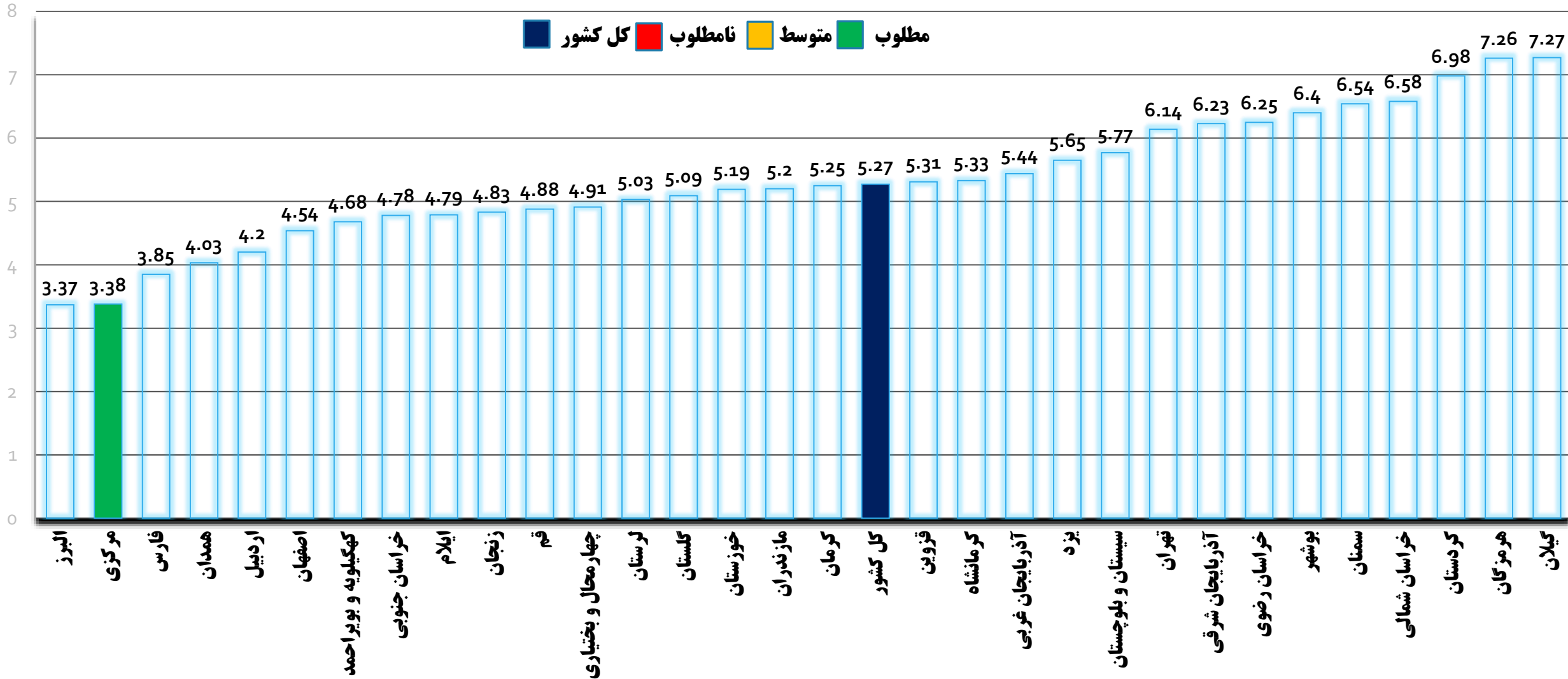
رتبه استان مرکزی در بهار ۱۴۰۲ در کشور ۲ می باشد

۲۴- محدودیت های دسترسی به شبکه (تلفن همراه و اینترنت)

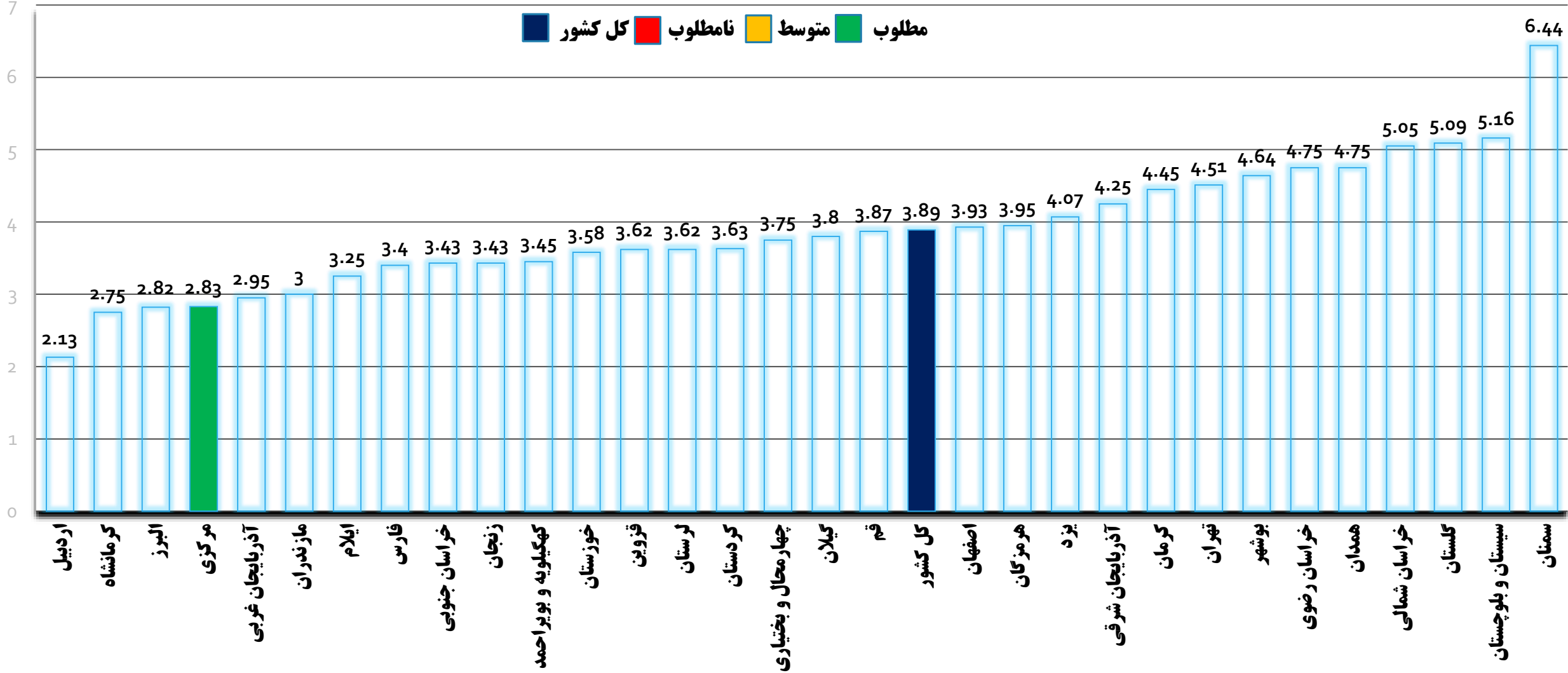
رتبه استان مرکزی در بهار ۱۴۰۲
در کشور ۲ می باشد

۲۵- محدودیت دسترسی به آب

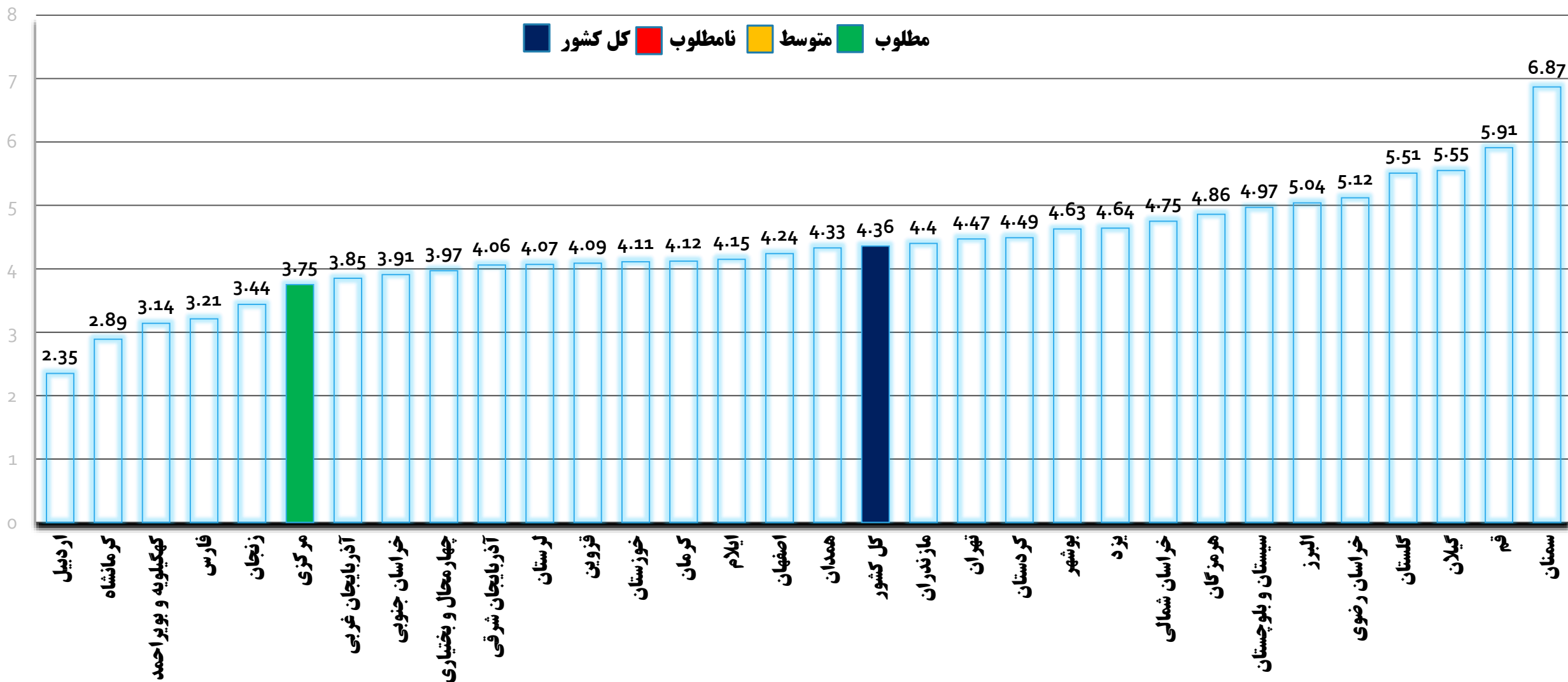
رتبه استان مرکزی در بهار ۱۴۰۲
در کشور ۴ می باشد

۲۶- محدودیت دسترسی به حامل های انرژی (برق، گاز و گازوئیل و...)

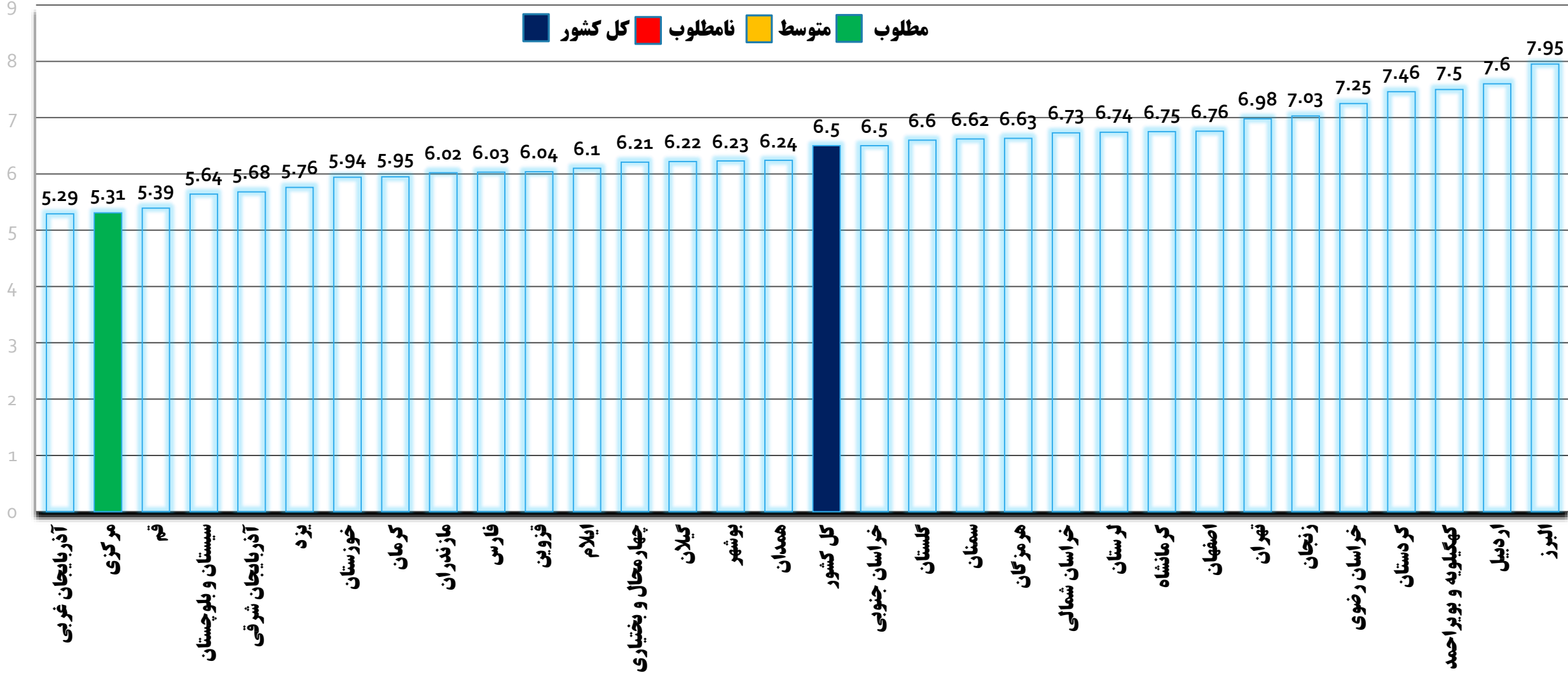
رتبه استان مرکزی در بهار ۱۴۰۲
در کشور ۶ می باشد

۲۷- فساد و سوء استفاده افراد از مقام و موقعیت اداری در دستگاه های اجرایی

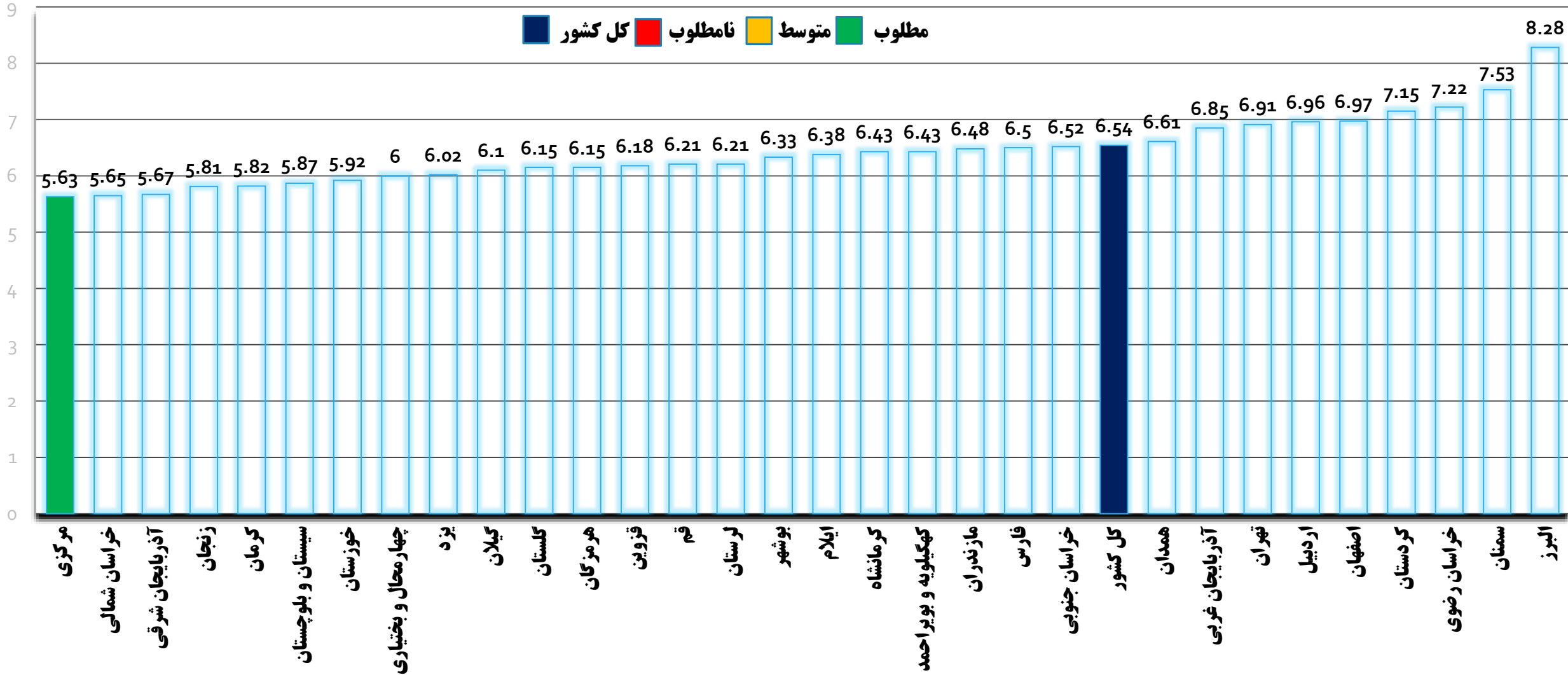
رتبه استان مرکزی در بهار ۱۴۰۲ در کشور ۲ می باشد

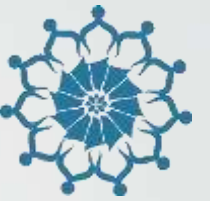

۲۸- موانع در فرآیندهای اداری و اخذ مجوزهای کسب و کار در دستگاه‌های اجرایی

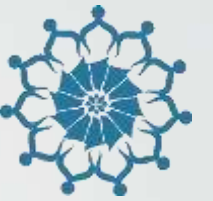
رتبه استان مرکزی در بهار ۱۴۰۲
در کشور ۱ می‌باشد

چکیده نتایج (استان) :

رتبه در زمستان ۱۴۰۱	شاخص های مطلوب استان	رتبه در زمستان ۱۴۰۱	شاخص های نامطلوب استان
۱	۱- محدودیت های دسترسی به شبکه (تلفن همراه و اینترنت)	۲۵	۱- غیر قابل پیش بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه و محصولات
۱	۲- ۱۴- ضعف دادگاه ها در رسیدگی به شکایات و پیگرد موثر متجاوزان به حقوق دیگران	۱۲	۲- دخالت های غیر منطقی نهاد های حاکمیتی در تعیین قیمت ها در بازار
۱	۳- نحوه استقبال مشتریان از نوآوری و ابتکار در ارائه خدمات و محصول	۱۲	۳- برداشت های سلیقه ای از قوانین و مقررات توسط ماموران محیط زیست، شهرداری، گمرک، بهداشت و...

چکیده نتایج (کشور):

در بهار ۱۴۰۲، فعالان اقتصادی مشارکت کننده در این پایش، سه مولفه: ۱- غیر قابل پیش بینی بودن و تغییرات قیمت مواد اولیه محصولات ۲- دشواری تامین مالی از بانک ها ۳- بی ثباتی سیاست ها، مقررات و رویه های اجرایی ناظر به کسب و کار را نامناسب ترین و سه مولفه: ۱- محدودیت دسترسی به آب ۲- نحوه استقبال مشتریان از نوآوری و ابتکار در ارائه خدمات و محصول ۳- محدودیت دسترسی به حامل های انرژی (برق، گاز، گازوئیل و...) را مناسب ترین مولفه های محیط کسب و کار کشور نسبت به سایر مولفه ها ارزیابی نموده اند.

براساس یافته های این طرح در بهار ۱۴۰۲ استان های:

۳۲- کردستان

۳۱- سیستان و بلوچستان

۳۰- بوشهر

به ترتیب دارای بدترین وضعیت محیط کسب

و کار و استان های:

۱- مرکزی

۲- زنجان

۳- آذربایجان غربی

به ترتیب دارای بهترین وضعیت محیط کسب و کار

نسبت به سایر استان ها ارزیابی شده اند.

استان مرکزی با امتیاز ۵/۱۷ در رتبه ۱ پایش ملی محیط کسب و کار

برخی اقدامات انجام شده به منظور رفع موانع کسب و کار بهار ۱۴۰۲

■ رفع مشکل فعالان اقتصادی در ارتباط با مطالبه نامه های کسر دریافتی گمرک در خصوص ما به التفاوت نرخ ارز واردات در دوره بهار ۱۴۰۱ طی دستورالعمل شماره ۲ / ۱۴۰۲ / ۲۰۰ مورخ ۱۰ / ۰۲ / ۱۴۰۲ سازمان امور مالیاتی کل کشور

■ رفع مشکل صادرکنندگان محصولات کشاورزی در ارتباط با پرداخت نیم درصد عوارض صادراتی با اعلام فهرست اقلام مشمول اخذ عوارض صادراتی آب مجازی
■ برطرف شدن مشکلات چک های صیادی در عدم امکان واریز ما به التفاوت وجه چک و وجه مسدود شده به حساب جاری و رفع سوءاثر از چک طی بخشنامه شماره ۰۲ / ۶۲۰۷۸ مورخ ۲۱ / ۰۳ / ۱۴۰۲ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

■ راه اندازی وب سرویس رفع تعهد ارزی پبله وران و شرکت های تعاونی مرزنشین توسط بانک مرکزی و سازمان توسعه تجارت
■ مشارکت در تصویب نامه شماره ۲۴۳۱۹۹ هیأت وزیران در خصوص اصلاح آیین نامه ماده (۱۰) قانون مقررات صادرات و واردات مرتبط با تسهیل صدور و تمدید کارت بازرگانی
■ اجرایی شدن صدور و تمدید کارت عضویت و بازرگانی در پنجره واحد درگاه ملی مجوزها

■ لحاظ شدن بند مربوط به حفظ و ارتقای میراث فرهنگی، هنرهای سنتی، صنایع دستی و جاذبه های گردشگری کشور در آیین نامه اجرایی بند(ه) تبصره (۹) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور مصوب ۲۸ / ۰۳ / ۱۴۰۲ و ملاحظات مالی برای بخش فرهنگی و گردشگری کشور
■ اعلام نظر در خصوص "الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت "

■ تهیه گزارش تخصصی با موضوع استفاده از رمز ارز دارایی جهت واردات کالا
■ مکاتبه با موضوع مشکلات حذف معافیت های گمرکی ماشین آلات و ملزومات خطوط تولید به موجب ماده ۳ قانون جهش تولید دانش بنیان
■ مکاتبه با وزیر راه و شهرسازی و درخواست طی شدن روند کارشناسی پیش از "افزایش کرایه های بار و مسافر در همه شیوه های حمل و نقل"

■ رفع موانع صادرات کیوی به هندوستان
■ آغاز پروسه الکترونیکی کردن گواهی مبدا اتحادیه اقتصادی اوراسیا و مذاکرات مربوطه
■ رفع مشکل صدور گواهی مبدا به زبان عربی برای اتاق های بازرگانی هم مرز با عراق

■ پیگیری رفع مشکل اتاق سوریه، جهت گرفتن تاییدیه گواهی های مبدا صادره از اتاق ایران

پایش ملی محیط کسب و کار

ایران- بهار ۱۴۰۲- دوره ۲۷

با تشکر از حسن توجه همه سروران ارجمند

تهیه شده در دبیرخانه شورای گفتگوی دولت و بخش

خصوصی استان مرکزی

شهریور ۱۴۰۲